

Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri Tanımları

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
	Amaç 1 - Yoksulluğun tüm biçimlerini her yerde sona erdirmek		
1.1.1	Cinsiyet ve yaş grubuna göre uluslararası yoksulluk sınırının altında yaşayan nüfusun oranı	<p>a) Günde 1,90 \$'dan az gelire yaşayan nüfusun yüzdesi (2011 SGP): Dünya Bankası metodolojisine göre bu gösterge, 2011 uluslararası fiyatlarıyla günde 1,90 doların altında yaşayan nüfusun yüzdesi olarak tanımlanmaktadır. 'Uluslararası yoksulluk sınırı' mevcut durumda 2011 uluslararası fiyatlarıyla 1,90 dolar olarak belirlenmiştir.</p> <p>Ülkeler arasındaki yoksulluğu tutarlı bir şekilde ölçmek için, Dünya Bankası tarafından dünyanın en yoksul ülkelerinde "yoksulluğun" ne anlama geldiğine bağlı olarak ortak bir standart uygulanmaktadır. Mevcut aşırı yoksulluk sınırı, 2011 satınalma gücü paritesine (SGP) göre günde 1,90 dolar olarak belirlenmiş olup kişi başına tüketim göre sıralanmış en yoksul 15 ülkede bulunan ulusal yoksulluk sınırlarının ortalamasını temsil etmektedir. Bir ülkenin uluslararası yoksulluğunu ölçerken, SGP'deki uluslararası yoksulluk sınırı 2011 fiyatları bazında yerel para birimlerine dönüştürülmekte ve daha sonra Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) kullanılarak ilgili hanehalkı araştırması sırasında geçerli olan fiyatlara dönüştürülmektedir. Daha sonra bu anketten yoksulluk oranı hesaplanmaktadır. Ülkeye özgü TÜFE kullanılarak değerlendirildiği gibi, tüm zamansal karşılaştırmalar reeldir. Araştırmaya dayalı tahminleri bu referans yıllarıyla sıralamak için enterpolasyon/ekstrapolasyon yöntemleri kullanılmaktadır.</p> <p>b)^(p) Yoksulluk riski olan çalışan nüfus oranı: Bu gösterge, 18-64 yaş arası çalışan ve eşdeğer kullanılabilir geliri, ulusal eşdeğer kullanılabilir medyan gelirin (sosyal transferlerden sonra) %60'ı olarak belirlenen yoksulluk sınırının altında olan kişilerin oranı olarak tanımlanmaktadır. Çalışan ve aynı zamanda yoksul olan fertlerin çalışan fertlere oranı şeklinde hesaplanmaktadır. Gösterge, Avrupa Birliği Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'na (EU-SILC) dayanmaktadır.</p>	<p>a) Dünya Bankası (TÜİK, Hanehalkı Bütçe Araştırması)</p> <p>b) Eurostat (TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması)</p>
1.2.1	Cinsiyet ve yaş grubuna göre ulusal yoksulluk sınırının altındaki nüfusun oranı	<p>Bu göstergenin hesaplanmasında göreceli yoksulluk tanımı esas alınmıştır. Toplumun genel düzeyine göre belli bir sınırın altında gelir veya harcamaya sahip olan birey veya hanehalkı göreceli anlamda yoksul sayılmaktadır. Gösterge, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin %50'si ve %60'ı esas alınarak hesaplanmıştır. Bu sınırın altında kalanlar yoksulluk riski altında olan nüfus olarak tanımlanmaktadır.</p>	TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması
1.2.2 ^(p)	Cinsiyet ve yaş grubuna göre yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altındaki bireylerin oranı	<p>Yoksulluk veya sosyal dışlanma riski, AROPE olarak da adlandırılmakta ve yoksulluk riski altında olan (medyan gelirin %60'ına göre yoksul), aşırı maddi yoksun veya düşük iş yoğunluğu göstergelerinin en az birinden yoksun olan fertlerin oranı olarak hesaplanmaktadır. Bireyler, birkaç alt gösterge kapsamında bulunsalar dahi yalnızca bir kez sayılmaktadır. Yoksulluk riski altındaki bireyler; eşdeğer kullanılabilir geliri, ulusal eşdeğer kullanılabilir medyan gelirin (sosyal transferlerden sonra) %60'ı olarak belirlenen yoksulluk riski eşiğinin altında olan bireylerdir. Maddi yoksunluk, ekonomik zorlanma ve dayanıklı mallarla ilgili göstergeleri kapsamaktadır. Aşırı maddi yoksun bireyler, kaynak eksikliği nedeniyle ciddi şekilde kısıtlanmış yaşam koşullarına sahip olup, 9 adet kriterden en az 4'üne göre yoksundur: i) kira veya elektrik faturası ödemek, ii) evi yeterince sıcak tutmak, iii) beklenmedik masraflarla karşı karşıya olmak, iv) her iki günde bir et, balık veya eşdeğer protein ile beslenmek, v) evden uzakta bir hafta tatil, vi) araba, vii) çamaşır makinesi, viii) renkli TV veya ix) telefon. Çok düşük iş yoğunluğuna sahip hanelerde yaşayan bireyler, yetişkinlerin (18-59 yaş arası) bir önceki yıl boyunca toplam iş potansiyellerinin %20'si veya daha azının çalışıldığı hanelerde yaşayan 0-59 yaşları arasındaki bireylerdir.</p> <p>Yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altındaki toplam nüfusun payı olan AROPE oranı, Avrupa Birliği 2020 Stratejisi yoksulluk hedefini izlemek için ana göstergedir.</p>	Eurostat (TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması)
1.3.1 ^(p)	Cinsiyete göre sosyal koruma sistemleri tarafından korunan nüfus	<p>Sosyal koruma kapsamında maaş alan toplam kişi sayısı, yedi kategori (engelli/malül maaşı, kişinin çalışma kapasitesinin düşmesi nedeniyle erken emeklilik maaşı, emekli/yaşlı maaşı, erken emekli/yaşlılık maaşı, kısmi emekli/yaşlı maaşı, dul/yetim maaşı, işgücü piyasası nedeniyle erken emeklilik yardımı) altında sınıflanmış sosyal koruma düzenlemeleri kapsamında periyodik nakit yardımlarından bir ya da birkaçını alan kişi sayısını ifade etmektedir. Bu göstergede, sadece engelli/malül maaşı, emekli/yaşlı maaşı ve dul/yetim maaşı alan kişiler kapsanmıştır. Küresel metaveride bahsedilen diğer riskli veya savunmasız gruplara ilişkin veriler derleme aşamasındadır.</p>	TÜİK, Sosyal Koruma İstatistikleri
1.4.1 ^(p)	Temel hizmetlere kolay erişim sağlayan nüfusun oranı	<p>Bu gösterge, sağlık merkezi, zorunlu eğitim ve toplu taşıma hizmetlerine kolaylıkla erişim sağladığını beyan eden nüfusun oranını ifade etmektedir.</p>	TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması
1.5.1 ^(p)	Afetlerden doğrudan etkilenen, kaybolan ve ölen kişi sayısı	<p>Bu gösterge, afetlerden (deprem, heyelan, sel/taşkın/su baskını, kaya düşmesi, çığ, orman yangını) ölen, kaybolan veya doğrudan etkilenen kişilerin sayısını ölçmektedir.</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Ölüm: Afet sırasında veya doğrudan tehlikeli olayın bir sonucu olarak ölenlerin sayısıdır.</p> <p>Kayıp: Tehlikeli olaydan bu yana nerede olduğu bilinmeyen kişilerin sayısıdır. Ölü olduğu varsayılan, fiziksel bir delili bulunmayan ve hakkında yetkili makamlara resmi/yasal bir rapor sunulan kişileri içermektedir.</p> <p>Doğrudan etkilenen: Yaralanma, hastalık veya diğer sağlık sorunlarına maruz kalan kişilerin sayısıdır.</p>	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
1.a.2	Eğitim harcamalarının genel devlet harcamalarına oranı	Bu gösterge, eğitim için toplam genel devlet (merkezi ve yerel) harcamalarının (cari, sermaye ve transferler), tüm sektörlerdeki (sağlık, eğitim, sosyal hizmetler vb. dahil) toplam genel devlet harcamalarına yüzdesi olarak ifade edilmektedir. Gösterge, uluslararası kaynaklardan devlete yapılan transferlerle finanse edilen harcamaları içermektedir. Merkezi yönetim bütçesi idari kayıtlarından elde edilen merkezi ve yerel devlet harcamalarının toplamı esas alınmış ve Dünya Bankası'nın devlete verdiği uluslararası eğitim transferi ilave edilmiştir. Ek gösterge olarak, eğitim düzeyine göre genel devlet toplam eğitim harcamasının, kendi içinde (%) dağılımı da sunulmuştur.	TÜİK; Sosyal Koruma İstatistikleri, Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) İstatistikleri
1.b.1 ^(b)	Gelir şartına bağlı sosyal koruma harcamaları toplamı	Bu gösterge "Avrupa Bütünleştirilmiş Sosyal Koruma İstatistikleri Sistemi (ESSPROS)" el kitabı standartları esas alınarak derlenen sosyal koruma istatistikleri kapsamında gelir şartına bağlı olarak yapılan sosyal koruma yardımlarını ifade etmektedir. Sosyal koruma, hanehalkları veya bireylerin belirlenmiş risk veya ihtiyaç yüklerini hafifletmek amacıyla yapılan tüm müdahaleleri kapsamakta olup 8 başlık çerçevesinde sınıflandırılmaktadır; hastalık/sağlık bakımı, engellilik, yaşlılık, dul/yetim, aile/çocuk, işsizlik, konut ve sosyal dışlanma b.y.s. Veriler sosyal koruma harcaması yapan tüm kurumlardan derlenmektedir.	TÜİK, Sosyal Koruma İstatistikleri

Amaç 2 - Açlığı bitirmek, gıda güvenliğine ve iyi beslenmeye ulaşmak ve sürdürülebilir tarımı desteklemek

2.2.1	5 yaş altı çocuklarda -2 standart sapmaya göre büyüme geriliğinin yaygınlığı	Bu gösterge, 5 yaş altı çocuklarda yaşa göre boy uzunluğunun, Dünya Sağlık Örgütü Çocuk Büyüme Standartları ortanca değerinin -2 standart sapma altında olması ile ölçülmektedir.	Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması
2.2.2	5 yaş altı çocuklar arasında -2 standart sapmaya göre kötü beslenmenin (aşırı zayıflık) ve +2 standart sapmaya göre kötü beslenmenin (fazla kilolu olmanın) yaygınlığı	a) 5 yaş altı çocuklar arasında kötü beslenmenin (aşırı zayıflık) yaygınlığı, boya göre ağırlığın, Dünya Sağlık Örgütü Çocuk Büyüme Standartları ortanca değerinin -2 standart sapma altında olması ile ölçülmektedir. b) 5 yaş altı çocuklar arasında kötü beslenmenin (fazla kilolu olmanın) yaygınlığı ise, boya göre ağırlığın, Dünya Sağlık Örgütü Çocuk Büyüme Standartları ortanca değerinin +2 standart sapma üstünde olması ile ölçülmektedir.	Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması
2.5.1	Orta ya da uzun dönem saklama tesislerinde saklanmakta olan bitki ve hayvanlara ait genetik materyallerin sayısı	Bitkiler için: Orta ve uzun dönem tohum gen bankalarında saklanmakta olan bitkilere ait genetik materyallerin sayısını ifade etmektedir. Hayvanlar için: Orta ve uzun dönem hayvan gen bankalarında saklanmakta olan genetik materyallerin (embriyo, DNA, hücre, sperma) sayısını ifade etmektedir.	Tarım ve Orman Bakanlığı
2.a.1	Kamu harcamaları için tarım oryantasyon endeksi	Bu gösterge, merkezi devletin tarım, ormancılık, balıkçılık ve avcılık hizmetleri için yapmış olduğu harcamanın merkezi devlet toplam harcaması içindeki payının, tarım sektörü katma değerinin Gayrisafi Yurt İçi Hasıla içindeki payına bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Devlet Mali İstatistiklerine (GFS) Göre Devlet Harcamaları ve Devlet Harcamalarının Sınıflandırılması (COFOG), Ulusal Hesaplar Sistemine (SNA) göre GSYH'nin tarım katma değeri kullanılmaktadır. 1'den büyük bir tarım oryantasyon endeksi, ekonomik katma değere katkısına kıyasla devlet harcamalarından daha yüksek bir pay alan tarım sektörüne yönelik daha yüksek bir yönelimi yansıtır. 1'den küçük bir endeks, tarıma daha düşük bir yönelimi yansıtırken, 1'e eşit bir endeks, bir devletin tarım sektörüne yönelik yönelimindeki tarafsızlığını yansıtır.	TÜİK, Devlet Hesapları ve Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) İstatistikleri Hazine ve Maliye Bakanlığı, Devlet Mali İstatistikleri
2.a.2	Tarım sektörüne toplam resmi akımlar (resmi kalkınma yardımları ve diğer resmi akımlar toplamı)	Bu gösterge, tarım sektöründeki tüm donörlerden gelişmekte olan ülkelere resmi kalkınma yardımı (RKY) ve diğer resmi akımların toplamı olarak tanımlanmaktadır. Bu kapsamda, Türkiye'nin tarım sektörüne yaptığı toplam resmi akımlara (resmi kalkınma yardımları ve diğer resmi akımlar toplamı) ilişkin veri sunulmuştur. Bu gösterge akım türüne (RKY veya diğer resmi akımlar), donör, alıcı ülkeye, finansman türüne, yardım türüne (proje tarım alt sektörü) vb. göre kırılımlı olarak yayımlanabilir. Tarım sektörü, OECD Kalkınma Yardımı Komitesi (DAC) tarafından tanımlanmakta ve 311 serisindeki tüm OECD Kreditor Raporlama Sistemi (CRS) sektör kodlarını kapsamaktadır.	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
2.c.1	Gıda fiyat anomali göstergesi	Gösterge, Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) kapsamında fiyatı takip edilen yedi temel gıda maddesinin (pirinç, buğday unu, bulgur, kuru fasulye, kırmızı mercimek, patates ve yumurta), uluslararası FAO metodolojisine göre anormal gıda fiyat artışlarını tespit etmeyi amaçlamaktadır. Gösterge, tarımsal piyasalardaki mevsimselliği ve enflasyonu hesaba katarak, belirli bir aydaki büyümeyi doğrudan ve önceki aynı dönemdeki değişimlere kıyasla değerlendirilerek, belirli bir dönem için fiyatta bir değişikliğin anormal olup olmadığı sorusuna cevap vermeye olarak tanımlanmaktadır. Gösterge değeri, aşağıda verilen 3 aralık için : (IFPA)y<0.5 ise normal fiyat değişimi, 0.5≤(IFPA)y<1 ise orta derecede yüksek fiyat artışı, (IFPA)y≥1 ise anormal fiyat artışı olarak değerlendirilmektedir.	TÜFE (2003=100) fiyat ve endeks verileri

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
	Amaç 3 - Sağlıklı ve kaliteli yaşamı her yaşta güvence altına almak		
3.1.1	Anne ölüm oranı	Bu gösterge, bir yıl içerisinde gerçekleşen 100 000 canlı doğum başına anne ölümlerinin sayısı olarak tanımlanmaktadır. Anne ölümü, bir kadının gebelik süresince ya da gebeliğin sonlanmasından sonraki 42 gün içerisinde, gebeliğin süresine ve yerine bakılmaksızın, gebelikle ilgili ya da gebelik sürecinin şiddetlendirdiği bir nedenden kaynaklanan ölümdür.	Sağlık Bakanlığı
3.1.2	a) Nitelikli sağlık personeli tarafından gerçekleştirilen doğumların oranı b) Hastanede gerçekleşen doğumların oranı	a) a) Nitelikli sağlık personeli tarafından gerçekleştirilen doğumların oranı, sağlık personeli tarafından gerçekleştirilen 15-49 yaşındaki kadınların canlı doğum oranını ifade etmektedir. Sağlık personeline doktor, hemşire ve ebe dahildir. b) Hastanede gerçekleşen doğumların oranı, yıl içerisinde hastanelerde gerçekleşen toplam doğum sayısının aynı dönemde gerçekleşen canlı doğum sayısına oranını ifade eder. Sağlık Bakanlığı'ndan elde edilmektedir.	a) Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması b) Sağlık Bakanlığı
3.2.1	Beş yaş altı ölüm hızı	Bu gösterge, bir yıl içerisinde bin canlı doğum başına düşen beş yaş altı ölüm sayısını ifade etmektedir. Beş yaş altı ölüm hızı, cari yıldaki beş yaş altı ölüm sayısının o yıldaki canlı doğum sayısına bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Gösterge, bir başka ifadeyle doğumdan sonraki beş yıl içinde ölüme olasılığını tanımlamaktadır.	TÜİK, Ölüm İstatistikleri
3.2.2	Neonatal ölüm hızı	Bu gösterge, bir yıl içerisinde doğan bir bebeğin, yaşamının ilk 27 tam günü boyunca ölme olasılığını ifade etmektedir. Gösterge bir yıl içinde canlı doğan 1 000 bebekten kaçının ilk 27 günde öldüğünü göstermektedir.	TÜİK, Ölüm İstatistikleri
3.3.2	100 000 kişi başına tüberküloz insidansı	Bu gösterge, 100 000 kişide yıllık tüberküloz insidansını ifade etmektedir. Bir yıl içerisinde gerçekleşen (yeni ve relaps vaka) tüberküloz vaka sayısının Türkiye nüfusuna bölünerek 100 000 ile çarpılmasıyla hesaplanmaktadır.	Sağlık Bakanlığı
3.3.3	1 000 kişi başına sıtma insidansı	Küresel göstergeye ek olarak, cinsiyet ve yaş grubu bazında tüberküloza yakalanan kişi sayısı da sunulmuştur. Bu gösterge, bir yıl içerisinde gerçekleşen yeni ve nüks eden sıtma vaka sayısının Türkiye nüfusuna bölünerek 1 000 ile çarpılmasıyla hesaplanmaktadır. Ülkemizde yerli sıtma bulaşı sona ermiş olup, yerli vaka görülmemektedir. Sadece emporte (yurt dışı kaynaklı) sıtma vakaları bulunmaktadır. Bu nedenle göstergede belirtilen 1 000 kişi başına sıtma insidansı aslında yurt dışı kaynaklı sıtma vakalarına ait insidanstır.	Sağlık Bakanlığı
3.3.4	100 000 kişi başına beş yaş altı hepatit B insidansı	Bu gösterge, bir yıl içerisinde gerçekleşen 5 yaş altı hepatit B vaka sayısının 5 yaş altı Türkiye nüfusuna bölünerek 100 000 ile çarpılmasıyla hesaplanmaktadır.	Sağlık Bakanlığı
3.3.5	İhmal edilmiş tropik hastalıklara karşı müdahaleye ihtiyaç duyan kişi sayısı	Bu gösterge, Dünya Sağlık Örgütü'ne (DSÖ) bildirilen, Dünya Sağlık Asamblesi kararlarında ve DSÖ'nün İhmal Edilmiş Tropikal Hastalıklar Yol Haritasında hedeflenen ihmal edilmiş tropik hastalıklardan herhangi biri için tedavi ve bakım gerektiren kişi sayısını ifade eder. Ülkemizde ihmal edilmiş tropik hastalıklardan sadece Kuduz (Rabies) ve Leishmaniasis (Şark Çıbanı ve Kala-Azar) görülmekte olup veriler bir yıllık toplam vaka sayısını göstermektedir.	Sağlık Bakanlığı
3.4.1 ^(b)	Kalp damar hastalıkları, kanser, diyabet ve kronik solunum hastalığına bağlı ölümlerin oranı	Bu gösterge; kalp damar hastalıkları, kanser, diyabet ve kronik solunum hastalığına bağlı ölüm oranını ifade etmektedir. Uluslararası Hastalıklar Sınıflaması (ICD-10)'na göre I00-I99, C00-C97, E10-E14, J30-J98 kodlu ölümlerin, nedeni bilinen tüm ölümlere oranlanması ile hesaplanmaktadır.	TÜİK, Ölüm Nedeni İstatistikleri
3.4.2	İntihar ölüm oranı	Bu gösterge, belirli bir yılda ölüme sonuçlanan intihar sayısının yıl ortası nüfusa bölünmesi ve 100 000 ile çarpılmasıyla hesaplanmaktadır.	TÜİK, İntihar İstatistikleri
3.5.2 ^(b)	En az ayda bir kez aşın alkol kullanan bireylerin oranı	Bu gösterge, en az ayda bir defa bir seferde 6 adet ve üzeri alkollü içecek kullanan bireylerin oranını ifade etmektedir.	TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
3.6.1	Karayolu trafik kazaları nedeniyle ölüm oranı	<p>Bu gösterge, karayolu trafik kazası nedeniyle meydana gelen ölümcül yaralanmaya bağlı ölümlerin 100 000 nüfus başına sayısını ifade etmektedir. Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sağlık Bakanlığı ve TÜİK işbirliğinde yürütülen trafik kazası istatistiklerindeki ölüm verilerinin uluslararası tanımlara uyumlu hale getirilmesi yönündeki çalışmaların tamamlanması sonucunda 2015 yılından itibaren istatistiklere, trafik kazasında yaralanıp sağlık kuruluşlarına sevk edilenlerden, kazanın sebep ve tesiriyle otuz gün içinde ölenler de dahil edilmektedir.</p> <p>Küresel göstergeye ek olarak, cinsiyet, yaş grubu ve yol kullanıcı tipine göre karayolu trafik kazaları nedeniyle ölüm sayıları da sunulmuştur.</p>	TÜİK, Karayolu Trafik Kaza İstatistikleri
3.7.1	Modern yöntemlerle aile planlaması ihtiyacını karşılayabilen üreme çağındaki (15-49 yaş) evli kadınların oranı	Bu gösterge, çocuk (veya başka çocuk) istemeyen ya da bir sonraki çocuğu ertelemek isteyen ve gebeliği önleyici modern bir yöntem kullanan, üreme çağındaki (15-49 yaş) kadınların yüzdesini ifade etmektedir. Bu göstergede (15-49 yaş) evli kadınlar için yüzde dikkate alınmıştır.	Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması
3.7.2	15-19 yaş grubunda 1 000 kadın başına düşen adölesan doğurganlık hızı	Bu gösterge, 15-19 yaş grubunda, 1 000 kadın başına düşen ortalama canlı doğan çocuk sayısı olarak tanımlanmaktadır.	TÜİK, Doğum İstatistikleri
3.8.2	Toplam hanehalkı harcamasının %10'undan ve %25'inden fazla sağlık harcaması olan hanelerin oranı	<p>Bu gösterge, sağlık harcamasının toplam hanehalkı harcaması içindeki payı %10'dan ve %25'inden fazla olan hanelerin oranını ifade etmektedir.</p> <p>Toplam hanehalkı harcamasının %10'undan fazla sağlık harcaması olan hanelerin oranı göstergesi için; küresel metaveride önerilen hanehalkı sorumlusunun cinsiyeti ve yaş grubu ile gelir grubu kırılımları, grup içi % dağılımlar olarak sunulmuştur.</p>	TÜİK, Hanehalkı Bütçe Araştırması
3.9.2	Güvenilir olmayan su, güvenilir olmayan sanitasyon ve hijyen eksikliğine bağlı ölüm oranı	Bu gösterge; enfeksiyöz ve parazitik hastalıklardan ölüm oranını ifade etmektedir. Uluslararası Hastalıklar Sınıflaması (ICD-10)'na göre A00, A01, A03, A04, A06-A09, B76-B77, B79, E40-E46 kodlu ölümlerin, toplam nüfusa oranlanması ve 100 000 ile çarpılmasıyla hesaplanmaktadır.	TÜİK, Ölüm Nedeni İstatistikleri
3.9.3	Kazayla zehirlenmeye bağlı ölümlerin oranı	Bu gösterge; kazayla zehirlenmeye bağlı ölüm oranını ifade etmektedir. Uluslararası Hastalıklar Sınıflaması (ICD-10)'na göre X40, X43-X44, X46-X49 Uluslararası Hastalıklar Sınıflaması (ICD-10) kodlu ölümlerin sayısının, toplam nüfusa oranlanması ve 100 000 ile çarpılmasıyla hesaplanmaktadır.	TÜİK, Ölüm Nedeni İstatistikleri
3.a.1 ^(b)	15 yaş ve üzeri bireylerin tütün kullanım oranı	Bu gösterge, 15 yaş ve üzerinde olup, anketin referans döneminde her gün veya ara sıra tütün mamulü kullandığını beyan eden bireylerin oranını ifade etmektedir. Tütün mamulü; sigara, sarma sigara, puro, pipo, ısıtmalı tütün ürünleri ve nargileyi vb kapsamaktadır. Elektronik sigara ve benzeri elektronik aletler kapsamamaktadır.	TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması
3.b.1	Ulusal programdaki tüm aşılar ile kapsanan hedef nüfusun oranı	<p>Bu gösterge, ülkemizde ulusal aşı programında yer alan aşılardan yıllara göre hedef nüfus grubu için aşılanma hızlarını göstermektedir;</p> <p>Verem Aşısı (BCG) Beşli Karma Aşı (DaBT+İPA+Hib) Konjuge Pnömonokok Aşısı (KPA) Hepatit B Aşısı (HBV) Kızamık Kızamıkçık Kabakulak Aşısı (KKK)</p>	Sağlık Bakanlığı
3.b.2	Tıbbi araştırma ve temel sağlık sektörlerine toplam net resmi kalkınma yardımı	<p>Bu gösterge, tüm donörlerden tıbbi araştırma ve temel sağlık sektörlerine toplam resmi kalkınma yardımı ödemeleri olarak tanımlanmaktadır. Bu kapsamda, Türkiye'nin tıbbi araştırma ve temel sağlık sektörlerine toplam net resmi kalkınma yardımına ilişkin veriler sunulmuştur.</p> <p>Tıbbi araştırma ve temel sağlık sektörleri OECD Kalkınma Yardımı Komitesi (DAC) tarafından tanımlanmaktadır. Tıbbi araştırma, OECD Kreditör Raporlama Sistemi (CRS) sektör kodu 12182'ye atıfta bulunmaktadır ve temel sağlık, 122 serisindeki tüm kodları kapsamaktadır. (Ayrıntılı bilgi için: http://www.oecd.org/dac/stats/purposecode/sectorclassification.htm)</p>	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
3.c.1	Sağlık çalışanı yoğunluğu ve dağılımı	<p>Bu gösterge, sağlık çalışanlarının (hekim, hemşire, ebe, diş hekimi ve eczacı) nüfusa göre dağılımını göstermektedir.</p> <p>100 000 kişi başına hekim sayısı: Türkiye genelinde 100 000 kişi başına düşen hekim sayısı olarak tanımlanmaktadır.</p> <p>100 000 kişi başına ebe ve hemşire sayısı: Türkiye genelinde 100 000 kişi başına düşen ebe ve hemşire sayısı olarak tanımlanmaktadır.</p> <p>100 000 kişi başına diş hekimi sayısı: Türkiye genelinde 100 000 kişi başına düşen diş hekimi sayısı olarak tanımlanmaktadır.</p> <p>100 000 kişi başına eczacı sayısı: Türkiye genelinde 100 000 kişi başına düşen eczacı sayısı olarak tanımlanmaktadır.</p>	Sağlık Bakanlığı

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
3.d.1	Uluslararası Sağlık Tüzüğü konusundaki kapasite ve sağlık acil durumlarına hazır olma oranı	Bu gösterge, Uluslararası Sağlık Tüzüğü konusundaki kapasite ve sağlık acil durumlarına hazırlık düzeyini göstermektedir. Uluslararası Sağlık Tüzüğü (UST) Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından yayınlanan, taraf devletler açısından bağlayıcılığı olan uluslararası bir dokümandır. DSÖ, sürveyans ve müdahale ile ilgili çeşitli alanlardaki UST çekirdek kapasitelerinin gelişimini izlemek üzere taraf devletlere yıllık olarak bir değerlendirme anketi uygulamaktadır. Bu gösterge ülkenin genel çekirdek kapasite düzeyini göstermektedir.	Sağlık Bakanlığı
3.d.2	Seçilmiş antimikrobiyalere karşı dirençli organizmalar nedeniyle kan dolaşımı enfeksiyonlarının yüzdesi	Bu gösterge, kan örneği alınan ve test edilen hastalar arasında metisiline dirençli Staphylococcus aureus (MRSA) ve 3. kuşak sefalosporine dirençli Escherichia coli nedeniyle kan dolaşımı enfeksiyonu yüzdesi olarak tanımlanmaktadır. Test edilen kan örneklerinde üçüncü kuşak sefalosporinlere dirençli E.coli veya metisiline dirençli S. aureus üremesine sahip hasta sayısının, test edilen kan örneklerinde S. aureus veya E. coli üremesi olan hasta sayısına oranlanması ile elde edilmektedir.	Sağlık Bakanlığı

Amaç 4 - Kapsayıcı ve hakkaniyete dayanan nitelikli eğitimi sağlamak ve herkes için yaşam boyu öğrenim fırsatlarını teşvik etmek

4.1.1	Cinsiyete göre; ilkököl ve ortaokul sonunda, matematikte alt düzey ve üzeri yeterliliğe sahip çocukların oranı	Bu gösterge, cinsiyete göre ilkököl ve ortaokul sonunda matematikte alt düzey ve üzeri yeterliliğe sahip çocukların oranını ifade etmektedir. Sonuçlar, Uluslararası Eğitim Başarılarını Değerlendirme Kuruluşu (IEA) tarafından dört yılda bir gerçekleştirilen Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması'na (TIMSS) dayanmaktadır. Bu izleme araştırması 4. ve 8. sınıf öğrencilerinin kazandıkları bilgi ve becerilerin değerlendirilmesine yöneliktir. 2019 yılı değerlerinde ilkököl sonunda 5.sınıf da hesaplamaya dahil edilmiştir.	Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimi Araştırması (TIMSS)
4.1.2	Eğitim kademelerine ve cinsiyete göre tamamlama oranı	Bu gösterge, her bir eğitim düzeyinin son sınıfı için o sınıfı tamamlayan son sınıf için hedeflenen yaşı 3-5 yaş üzerindeki çocuk veya gençlerden oluşan grubun yüzdesini vermektedir. Her bir eğitim seviyesinin son sınıfını tamamlayan hedeflenen yaşı, 3-5 yaş üstündeki mezun sayısı, o yaş grubundaki nüfusa bölünmektedir. İlkokulu bitirme yaşı olan 9'un 3-5 yaş üstü olan 12-14 yaş aralığındaki ilkököl mezunu öğrenci sayısı, 12-14 yaş aralığındaki nüfusa bölünmektedir. Aynı şekilde ortaokul için 16-18 yaş aralığı, ortaöğretim için 20-22 yaş aralığı göz önüne alınarak tamamlama oranları hesaplanmıştır. Yabancı nüfus hariç hesaplama yapılmıştır. 2012-13 eğitim öğretim yılından itibaren 4+4+4 eğitim öğretim sistemine geçilmiştir. İlköğretim kademesi ilkököl ile ortaokul kademelerine ayrılmış olduğundan, bu eğitim seviyesi için hesaplama yapılmamıştır. İlköğretim mezunları ortaokul tamamlama oranına dahil edilmiştir.	Milli Eğitim Bakanlığı
4.2.1	Erken çocukluk gelişimi endeksi i) Okuryazarlık-sayısal beceri ii) fiziksel iii) sosyal-duygusal iv) öğrenme alanlarının en az üçünde normal gelişim gösteren 3-4 yaş arası çocukların oranı	Bu gösterge, okur-yazarlık ve sayısal beceri açısından, fiziksel olarak, sosyal-duygusal açıdan ve öğrenme konusunda normal gelişim gösteren 36-59 aylık çocukların sayısının, nüfustaki aynı yaş grubundaki toplam çocuk sayısına oranını ifade etmektedir. Bu 4 göstergenin bileşeni olarak tanımlanan erken çocukluk gelişimi endeksi ise bu 4 alandan en az 3'ünde normal gelişim gösteren 36-59 aylık çocukların sayısının, aynı yaş grubundaki toplam çocuk sayısına bölünüp 100 ile çarpılmasıyla hesaplanır.	Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması
4.2.2	Cinsiyete göre beş yaş net okullaşma oranı	Bu gösterge, mecburi ilkökula başlama yaşından bir yıl öncesindeki (5 yaşındaki) çocukların okullaşma oranını ifade etmektedir. Yaş gruplarına (doğum yılları) göre net okullaşma oranı; öğrencinin ait olduğu eğitim kademesine (öğrenim türüne) bakılmaksızın, ilgili yaş grubunda bulunan tüm öğrenci sayısının, ilgili yaş grubunda bulunan toplam nüfusa bölünmesi ile elde edilmiştir. Anaokulu, ana sınıfı ve uygulama sınıflarına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 57-68 aylık çocukların kaydı yapılmaktadır. Bir sonraki eğitim ve öğretim yılında ilkökula başlayacak çocukların kaydı yapıldıktan sonra fiziki imkânları yeterli olan anaokulu ve uygulama sınıflarına 3 yaş (Eylül ayının sonu itibarı ile 36 ayını dolduran) çocuklar ile 4 yaş çocuklar, ana sınıflarına ise 4 yaş çocuklar da kaydedilebilmektedir. Küresel göstergeye ek olarak, cinsiyete ve yaş grubuna göre okul öncesi net okullaşma oranı da sunulmuştur.	Milli Eğitim Bakanlığı
4.3.1	Cinsiyete göre son 12 ay içinde genç ve yetişkinlerin örgün veya yaygın eğitime katılma oranı	Bu gösterge, 18-24 yaş grubundaki gençler ve 25-64 yaş grubundaki yetişkinlerden son 12 ay içinde örgün veya yaygın eğitime katılanların yüzdesi olarak tanımlanmaktadır. Gösterge, fertlerin yaşam boyu öğrenme kapsamında, mesleki veya kişisel alanlarda bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla katılmış oldukları örgün veya yaygın tüm eğitim faaliyetlerini kapsamaktadır.	TÜİK, Yetişkin Eğitimi Araştırması
4.4.1	Yetenek tipine göre bilgi ve iletişim teknolojileri becerisine sahip genç ve yetişkinlerin oranı	Bu gösterge, son 12 ay içinde bilgisayar, mobil cihazlar veya yazılımla ilgili belirli işlemleri yapabilen gençlerin (16-24 yaş) ve yetişkinlerin (16-74 yaş) oranını ifade etmektedir.	TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
4.5.1	a) Bir öğrenim kurumuna devam eden öğrenci cinsiyet oranı b) Eğitim kademelerine göre kadın ve erkek öğretmen sayılarının toplam içindeki oranı	a) Bu gösterge, belirli bir öğretim yılında tüm eğitim ve öğretim düzeylerindeki kız çocuk brüt okullaşma oranının, erkek çocuk brüt okullaşma oranına göreli büyüklüğünü göstermektedir. Brüt okullaşma oranı; ilgili öğrenim türündeki tüm öğrencilerin, ait olduğu öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan toplam nüfusa bölünmesi ile elde edilmektedir. Veriler ilgili öğretim yılına ilişkindir. Örneğin 2010 yılı verileri 2010-2011 öğretim yılını ifade etmektedir. b) Bu gösterge, belirli bir öğretim yılında tüm eğitim kademelerindeki kadın ve erkek öğretmen sayılarının toplam öğretmen sayısı içerisindeki oranlarını göstermektedir. Veriler ilgili öğretim yılına ilişkindir. Örneğin 2010 yılı verileri 2010-2011 öğretim yılını ifade etmektedir.	Milli Eğitim Bakanlığı
4.6.1	Cinsiyet ve yaş grubuna göre okuryazarlık ve aritmetik becerilerde en az belirli bir düzeyde yeterliliğe sahip nüfusun oranı (16-65 yaş)	OECD tarafından koordine edilen Uluslararası Yetişkin Becerilerinin Ölçülmesi Programı (PIAAC) kapsamında yürütülen Yetişkin Becerileri Araştırmasından elde edilen bu gösterge 16-65 yaş aralığındaki bireylerin sözel ve sayısal beceriler kapsamında durumlarını göstermektedir. i) Sözel beceriler; yazılı metinleri anlama ve bu metinlere gereğine uygun bir şekilde cevap verme yeteneği ii) Sayısal beceriler ise sayısal ve matematiksel kavramları kullanma yeteneği olarak tanımlanmaktadır. Sözel ve sayısal yeterlilikler için 6 düzey belirlenmiştir (Düzy 1'den Düzy 5'e beş düzey ve ek olarak Düzy 1 altı). Gösterge Düzy 1 altı haricindeki kişilerin toplam içindeki oranını ifade etmektedir.	Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Uluslararası Yetişkin Becerilerinin Ölçülmesi Programı (PIAAC) Verileri
4.b.1	Burslar için resmi kalkınma yardımı akımlarının hacmi	Bu gösterge, burslar için tüm donörlerden toplam resmi kalkınma yardımı brüt ödemeleri olarak tanımlanmaktadır. Bu kapsamda, Türkiye'nin burslar için yaptığı resmi kalkınma yardımlarına ilişkin veri sunulmuştur. Burslar: Bireysel öğrenciler için mali yardım ödülleri ve kursiyerlere katkılardır. Yararlanıcı öğrenciler ve kursiyerler, gelişmekte olan ülkelerin vatandaşlarıdır. Mali yardım ödülleri, donör ülkedeki tam zamanlı çalışmaları veya eğitim kurslarını takip etmeleri için özel veya kamu yüksek öğretim kurumlarında sistematik öğretim için kayıtlı öğrencilere iki tarafı hibeleri içermektedir. Donör tarafından finanse edilen ancak bireysel hibe almayan okullara devam eden öğrencilerin tahmini öğrenim masrafları burada dahil edilmemiştir, ancak emsal öğrenci maliyetleri maddesine (CRS sektör kodu 1520) dahil edilmiştir. Eğitim maliyetleri, bağışçı ülkede esas olarak akademik olmayan, pratik veya mesleki eğitim alan gelişmekte olan ülkelere gelen stajyerlerin katkılarıyla ilgilidir.	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
 Amaç 5 - Cinsiyet eşitliğini sağlamak ve tüm kadınlar ile kız çocuklarını güçlendirmek			
5.2.1	Son 12 ay içinde eşi veya birlikte olduğu erkeklerin fiziksel, cinsel ve duygusal şiddetine maruz kalan (15-59 yaş) kadınların şiddet türü, yaş grubu ve medeni duruma göre oranı	Bu gösterge, son 12 ay içinde, eşi veya birlikte olduğu erkeklerin fiziksel, cinsel ve duygusal şiddetine maruz kalan 15-59 yaş grubundaki kadınların oranını ifade etmektedir. Araştırma soru kağıdında ayrı ayrı sorulan şiddet içeren davranışlardan herhangi birinin en az bir kez yaşanmış olması o şiddet biçimine maruz kalınması anlamına gelmektedir.	Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması
5.2.2	Yaş grubuna göre, eşi veya birlikte olduğu erkekler dışındaki kişilerin cinsel şiddetine maruz kalan (15-59 yaş) kadınların oranı	Bu gösterge, eşi veya birlikte olduğu erkekler dışındaki kişiler tarafından 15 yaşından sonra cinsel şiddete maruz kalan 15-59 yaş grubundaki kadınların oranını ifade etmektedir. Eşi veya birlikte olduğu erkekler dışındaki kişiler tarafından cinsel şiddet içeren davranışların en az bir kez yaşanmış olması cinsel şiddete maruz kalınması anlamına gelmektedir.	Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması
5.3.1 ^(b)	20-24 yaş grubunda olup 18 yaşından önce evlenmiş kadınların oranı	Bu gösterge, 20-24 yaş grubunda olup, 18 yaşından önce evlenmiş kadınların 20-24 yaş grubundaki toplam kadın nüfusuna bölünmesiyle hesaplanmaktadır. İdari kayıtlar esas alınarak resmi evlilikler için hesaplanmıştır.	TÜİK, Evlenme İstatistikleri
5.4.1	Cinsiyete ve yaş grubuna göre ücretsiz ev işleri ve bakıcılık için harcanan zamanın oranı	Bu gösterge, fertlerin ücretsiz ev işleri ve bakım işleri için hanehalkı hizmetinde harcadığı ortalama zamanın toplama oranını ifade etmektedir. Ev işleri ve bakım işleri; gıda hazırlama, bulaşık yıkama, konut temizliği ve bakımı, çamaşır yıkama, ütü yapma, bahçe işleri, evcil hayvan bakımı, alışveriş, kişisel ve ev eşyalarının bakım ve onarımı, çocuk bakımı, hasta, yaşlı veya engelli hane üyelerinin bakımını kapsamaktadır.	TÜİK, Zaman Kullanım Araştırması
5.5.1	Türkiye Büyük Millet Meclisi ve yerel yönetimlerdeki kadınların sandalye oranı	Bu gösterge, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki ve yerel yönetimlerdeki kadınların seçim tarihi itibarıyla sandalye oranını vermektedir. Yerel yönetimlerdeki kadınların sandalye oranı, İl Genel Meclis Üyeliği, Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Belediye Başkanlığı ve Belediye Meclis Üyeliği seçimlerinin toplamından oran olarak hesaplanmıştır. 2015 yılı değeri 1 Kasım 2015 seçim sonuçlarına göre verilmiştir.	TÜİK; Milletvekili Seçim İstatistikleri, Mahalli İdareler Seçim İstatistikleri

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
5.5.2	Yöneticilik pozisyonlarındaki kadınların oranı	Bu gösterge, üst düzey ve orta kademe yönetimde çalışanlar içinde, kadınların oranını ifade etmektedir. Gösterge hesaplanırken amaç doğrultusunda Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması (ISCO-08)'de 1. ana gruptan 11-Başkanlar, üst düzey yöneticiler ve kanun yapımcılar, 12-Ticari ve idari müdürler ve 13-Üretim ve uzmanlaşmış hizmet müdürleri kapsanmıştır. 14. alt kategori (konaklama, perakende ve diğer hizmet yöneticileri) hariç tutulmuştur. Hariç tutulan bu alt kategori çoğunlukla küçük işletme yöneticilerinden oluşmaktadır. Yönetici pozisyonundaki kadınların oranının genel değeri tüm sektörleri içermektedir.	TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması
5.6.1	Gebeliği önleyici yöntem kullanımı, cinsel ilişki ve üreme sağlığı konularında kendi bilinçli kararını veren 15-49 yaş grubundaki kadınların oranı	Bu gösterge, cinsel ilişkide bulunmak istemediğinde eşine veya partnerine hayır diyebilen, gebeliği önleyici yöntem kullanma ve kendi sağlığı konusunda kendi kararlarını verebilen üreme çağındaki (evli veya birlıkliliği olan) 15-49 yaşındaki kadınların yüzdesini ifade etmektedir.	Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması
5.b.1 ^(b)	Cinsiyete, yaş grubuna, eğitim durumuna ve işgücü durumuna göre son üç ay içinde cep telefonu kullanan bireylerin oranı	Bu gösterge son üç aylık dönemde (ilgili yılın Ocak-Şubat-Mart ayları) cep telefonu kullanan 16-74 yaş grubundaki bireylerin, bu yaş grubundaki toplam nüfus içindeki oranı olarak tanımlanmaktadır. 16-74 yaş grubundaki yetişkin fertler araştırma kapsamındadır.	TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması
 Amaç 6 - Herkes için erişilebilir su ve atıksu hizmetlerini ve sürdürülebilir su yönetimini güvence altına almak			

6.1.1	Güvenilir şekilde yönetilen içme suyu hizmetlerini kullanan nüfusun oranı	Bu gösterge, içme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen nüfusun toplam nüfusa oranını ifade etmektedir. İçme ve kullanma suyu şebekesi: İnsanların günlük faaliyetlerinde içme, yıkanma, temizlik ve benzer ihtiyaçları için kullandıkları suyun dağıtımı için kullanılan borulu sistemdir. Veri kaynağı ile uyumlu olarak yılsonu ADNKS nüfus verileri kullanılmaktadır.	TÜİK; Belediye Su İstatistikleri, Köy Su İstatistikleri (Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü idari kayıtları), Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS)
6.2.1 ^(b)	Yaşadığı konutta ev içinde tuvalet ve borulu su sistemi bulunan nüfusun oranı	Bu gösterge, yaşadığı konutta ev içinde tuvaleti ve borulu su sistemi olan nüfusun oranını ifade etmektedir.	TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması
6.3.1	Güvenilir şekilde artırılmış evsel ve endüstriyel atıksu oranı	Bu gösterge soğutma suları hariç olmak üzere, arıtılan atıksu miktarının, toplam atıksuya oranını ifade etmektedir. Soğutma suyunun hariç tutulmasının nedeni soğutma sularının büyük miktarlarda olmasına rağmen kirlilik yüklerinin düşük olması ve bu nedenle arıtmaya ihtiyaç duyulmadan deşarj ediliyor olmasıdır. Veriler belediyelerden, köylerden, imalat sanayi işyerlerinden, termik santrallerden, altyapısı tamamlanmış organize sanayi bölgelerinden ve maden ve taş ocakçılığı işletmelerinden derlenmektedir.	TÜİK; İmalat Sanayi Su, Atıksu ve Atık İstatistikleri, Maden İşletmeleri Su, Atıksu ve Atık İstatistikleri, Termik Santral Su, Atıksu ve Atık İstatistikleri, Organize Sanayi Bölgeleri Çevre İstatistikleri, Belediye Atıksu İstatistikleri, Köy Su İstatistikleri (Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü idari kayıtları)
6.4.1	Zaman içinde su kullanım verimliliğindeki değişim	Bu gösterge, belirli bir ana sektörde (ISIC 4 sektörleri) zaman içinde kullanılan su başına katma değer olarak USD/m3 cinsinden hesaplanır. Bu göstergede, her bir sektör tarafından kullanılan su hacmine ilişkin veriler ile TÜİK Ulusal Hesaplar'dan alınan her sektörün gayri safi katma değeri verileri kullanılmıştır.	TÜİK; Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) İstatistikleri, İmalat Sanayi Su, Atıksu ve Atık İstatistikleri, Maden İşletmeleri Su, Atıksu ve Atık İstatistikleri, Termik Santral Su, Atıksu ve Atık İstatistikleri
6.5.1	Entegre su kaynakları yönetimi uygulamasının derecesi (0-100)	Entegre Su Kaynakları Yönetiminin (IWRM) uygulanma derecesini ifade eden bu gösterge 0 (henüz başlatılmamış) ile 100 (tam olarak uygulanıyor) arasında değer almaktadır. IWRM, uluslararası kabul görmüş bir tanıma dayanmaktadır ve evrensel olarak geçerlidir. Resmi olarak 1992 yılında kurulan IWRM, "hayati ekosistemlerin sürdürülebilirliğinden ödün vermeden ekonomik ve sosyal refahı adil bir şekilde en üst seviyeye yükseltmek için su, toprak ve ilgili kaynakların koordineli gelişimini ve yönetimini destekleyen bir süreç" olarak tanımlanmaktadır. Entegre Su Kaynakları Yönetimi; geliştirilmesi ve uygulanmasına yönelik 4 ana bileşen ile ölçülmektedir. 1. Çevrenin uygunluğu: Politika, yasal ve stratejik planlama araçlarını içeren IWRM'nin uygulanmasını desteklemeye yardımcı olan koşullar. 2. Kurumlar ve katılım: Siyasi, sosyal, ekonomik ve idari kurumların kapsamı ve rolleri ve uygulamayı desteklemeye yardımcı olan diğer paydaş grupları içermektedir. 3. Yönetim araçları: Karar vericilerin ve kullanıcıların alternatif eylemler arasında rasyonel ve bilinçli seçimler yapmalarını sağlayan araçlar ve faaliyetler. 4. Finansman: Su kaynaklarının geliştirilmesi ve çeşitli kaynaklardan yönetilmesi için kullanılabilir bütçeleme ve finansman	Tarım ve Orman Bakanlığı

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
6.a.1	Su ve sanitasyonla ilgili toplam resmi kalkınma yardımı	Göstergenin kapsamında yer alan su ve sanitasyonla ilgili toplam resmi kalkınma yardımı (RKY) ödemeleri, OECD Kreditor Raporlama Sistemi (CRS) (su sektörü için amaç kodları 14000-serisi ve tarımsal su kaynakları için amaç kodu 31140) aracılığıyla elde edilmektedir. Bu kapsamda, Türkiye'nin su ve sanitasyonla ilgili toplam resmi kalkınma yardımına ilişkin veri sunulmuştur.	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı

Amaç 7 - Herkes için karşılanabilir, güvenilir, sürdürülebilir ve modern enerjiye erişimi sağlamak

7.1.1	Elektriğe erişebilen nüfusun oranı	Bu gösterge, elektriğe erişebilen nüfusun yüzdesi olarak tanımlanmaktadır. En küçük yerleşim birimi köy olarak alınmıştır. Söz konusu yıllarda elektriksiz köy bulunmamaktadır. Köylerden daha küçük ölçekli mezra vb. yerleşim yerleri ve göçerler toplam nüfus içerisinde oransal olarak çok küçük olduğundan dikkate alınmamıştır.	TEDAŞ, Elektrik Dağıtım ve Tüketim İstatistikleri
7.1.2 ^(a)	Doğalgaz aboneli hanelerin oranı	Bu gösterge, doğalgaz konut abone sayısının toplam hanehalkı sayısına bölünmesiyle elde edilmektedir. Doğalgaz dağıtım lisansı sahibi şirketlerin doğal gaz hizmeti götürdüğü toplam konut abone sayısı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından yıllık olarak yayımlanan Doğalgaz Piyasası Sektör Raporu'nda yer almaktadır. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına dayalı olarak hesaplanan hanehalkı sayısı ise TÜİK tarafından yıllık olarak yayımlanmaktadır.	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS)
7.2.1	a) Toplam nihai enerji tüketimindeki yenilenebilir enerji payı b) ^(a) Yenilenebilir enerji ve atıklardan elektrik enerjisi üretiminin oranı	a) Bu gösterge, yenilenebilir kaynaklardan elde edilen nihai enerji tüketiminin toplam enerji tüketimi içindeki yüzdesi olarak tanımlanmaktadır. Yenilenebilir enerji tüketimi; hidro, katı biyoyakıtlar, rüzgar, güneş enerjisi, sıvı biyoyakıtlar, biyogaz, jeotermal, deniz ve atıklardan üretilen enerji tüketimini içermektedir. Paydadaki net nihai enerji tüketimi, ulusal dengeler ve istatistiklerdeki toplam nihai tüketimden enerji dışı kullanım çıkarılarak hesaplanmaktadır. b) Bu gösterge, yenilenebilir kaynaklardan elde edilen elektriğin toplam brüt elektrik üretimine bölünmesi ile elde edilmekte olup, yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilen elektriğin yurt içi elektrik üretimi içerisindeki katkısını ölçmektedir. Yenilenebilir kaynaklardan üretilen elektrik; hidrolik santraller (pompalama hariç), rüzgar, güneş, jeotermal ve biokütle/atıklardan elde edilen elektriği kapsamaktadır.	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Enerji Denge Tabloları
7.3.1	Birincil enerji yoğunluğu	Bu gösterge, toplam enerji arzının gayrisafi yurt içi hasılaya (GSYH) bölünmesiyle elde edilmektedir. Birincil enerji yoğunluğu, bir birim ekonomik çıktı (GSYH) üretmek için ne kadar enerji kullanıldığını ölçen bir enerji verimliliği göstergesidir.	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı TÜİK, Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) İstatistikleri
7.b.1	Kurulu halde yenilenebilir enerji üretim kapasitesi	Gösterge, yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üreten santrallerin kurulu kapasitesinin bir ülkenin toplam nüfusuna bölümü olarak tanımlanır. Kapasite, yıl sonunda kurulan net maksimum elektrik kapasitesi olarak tanımlanır ve yenilenebilir enerji kaynakları IRENA Yönetmeliğinde tanımlandığı gibidir.	TEİAŞ Türkiye Elektrik Üretim İletim İstatistikleri

Amaç 8 - İstikrarlı, kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi, tam ve üretken istihdamı ve herkes için insana yakışır işleri desteklemek

8.1.1	Kişi başına düşen reel gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) yıllık büyüme hızı	Bu gösterge, ilgili yıla ilişkin reel gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) değerinin o yılın yıl ortası nüfusuna oranlanması ile elde edilir. Bu gösterge ekonomik faaliyetin bir ölçüsüdür ve genellikle bir ülkenin maddi yaşam standartlarındaki gelişmenin yorumlanmasına yardımcı bir gösterge olarak kullanılır.	TÜİK; Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) İstatistikleri, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS)
8.2.1	Çalışan kişi başına düşen reel gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) yıllık büyüme hızı	Hanehalkı İşgücü İstatistikleri toplam istihdam değerinin, yıllık reel gayrisafi yurt içi hasılaya (GSYH) bölünmesiyle elde edilen çalışan başına düşen reel GSYH'nin bir önceki yıl değerine göre değişim hızıdır.	TÜİK; Hanehalkı İşgücü Araştırması, Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) İstatistikleri
8.3.1 ^(a)	Sektör ve cinsiyete göre sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayan çalışanların toplam istihdamdaki oranı	Bu gösterge, tarım ve tarım dışı sektörlerde Sosyal Güvenlik Kurumu'na kayıtlı olmadan çalışanların toplam istihdam içindeki oranı olarak tanımlanmaktadır. Tarım sektöründe sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmadan çalışanların oranı: Tarımda esas işinden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumu'na kayıtlı olmadan çalışanların, tarımda istihdam edilenlerin içindeki oranıdır. Tarım dışı sektörde sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmadan çalışanların oranı: Tarım dışı sektörde esas işinden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumu'na kayıtlı olmadan çalışanların, tarım dışı sektördeki toplam istihdam içindeki oranıdır.	TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
8.4.2	Yurt içi madde tüketimi, kişi başına yurt içi madde tüketimi ve gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) başına yurt içi madde tüketimi	Yurt içi madde tüketimi; standart bir madde akış muhasebesi göstergesi olup ulusal ekonomideki maddelerin fiziksel anlamda tüketimini ifade etmektedir. Kişi başı yurt içi madde tüketimi; yurt içi madde tüketiminin yıl ortası nüfusuna oranıdır. Gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) başına yurt içi madde tüketimi; yurt içi madde tüketiminin cari fiyatlarla GSYH değerine oranını ifade etmektedir.	TÜİK; Madde Akış Hesapları, Gayrisafi Yurt içi Hasıla (GSYH) İstatistikleri
8.5.1	Cinsiyet, meslek ve yaş grubuna göre saatlik ortalama brüt ücret	Bu göstergedeki saatlik ortalama brüt ücret; referans ayı brüt ücretinin, aylık ücreti ödenen süreye (çalışma saati) bölümü ile hesaplanmaktadır. Aylık brüt ücret; işveren tarafından ücretli çalışanlara referans ayında yapılan temel ücret ödemeleri, fazla çalışma ödemeleri, vardiyalı çalışma/gece çalışması için yapılan ödemeler ve ücret niteliğindeki diğer düzenli ödemelerin toplamıdır.	TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması
8.5.2	Cinsiyet ve yaş grubuna göre işsizlik oranı	Bu gösterge, yaş grubu ve cinsiyete göre işsizlik oranını ifade etmektedir. İşsiz: Referans dönemi içinde istihdamda olmayan kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve iki hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan 15 ve daha yukarı yaşta fertler işsiz nüfusa dahildir. 2014 yılı öncesinde iş arama kriterinde referans dönemi olarak "son dört hafta" yerine "son üç ay" kullanılmıştır. İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar. İşsizlik oranı ise, işgücünde yer alan işsiz kişilerin yüzdesini ifade etmektedir.	TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması
8.6.1	Ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı (15-24 yaş)	İşsiz ve işgücüne dahil olmayan genç nüfusta yer alıp aynı zamanda eğitime (örgün eğitim, yaygın eğitim, çıraklık eğitimi, kurs) devam etmeyen nüfusu kapsar. Bu gösterge, ne istihdamda, ne de eğitimde olan genç nüfusun toplam genç nüfusa oranı şeklinde hesaplanmaktadır.	TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması
8.7.1 ^(p)	Cinsiyet ve yaşa göre çalışan çocukların oranı	Bu gösterge, çalışan çocuk sayısının, ilgili yaş grubundaki toplam çocuk nüfusuna bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Çalışan çocuk sayısı; referans haftası süresince en az bir saat süresince ücret (stajyer ve çıraklar dahil), kar veya ailenin kazancı için aile işletmelerinde ücretsiz olarak çalışanlar ile işi olanlardan çeşitli nedenlerle referans döneminde işlerinin başında bulunmayan ancak işleri ile ilişkileri devam edenleri kapsar. 5-14 ve 15-17 yaş grubuna ilişkin veriler Hanehalkı İşgücü Anketi'nden (HİA) elde edilmiştir. 5-17 ve 6-17 yaş grubuna ait veriler ise HİA ile birlikte uygulanan modüler Çocuk İşgücü Anketi'nden elde edilmiştir.	TÜİK; Hanehalkı İşgücü Araştırması, Çocuk İşgücü Araştırması
8.8.1	Cinsiyete göre, ölümcül ve ölümcül olmayan iş kazalarının sıklık oranları	Gösterge sıklık oranı olarak verilmiştir. Ölümcül iş kazası sıklık oranı referans yıldaki ölümlü iş kazası sayısının referans gruptaki iş kazası sigortasına tabi çalışan sayısına bölünmesi ve 100 000 ile çarpılmasıyla hesaplanmıştır. Ölümcül olmayan iş kazaları sıklık oranı ise aynı şekilde referans yıldaki ölümcül olmayan iş kazası sayısının referans gruptaki iş kazası sigortasına tabi çalışan sayısına bölünmesi ve 100 000 ile çarpılmasıyla hesaplanmıştır.	Sosyal Güvenlik Kurumu
8.9.1 ^(p)	Turizm gelirinin GSYH'deki payı	Bu gösterge, turizm sektörünün ulusal ekonomiye olan ekonomik katkısını ölçmektedir. Turizm gelirinin GSYH içindeki payı, ödemeler dengesinde yer alan seyahat geliri ve yolcu taşımacılığı gelirinin GSYH içindeki payı olarak tanımlanmaktadır.	TÜİK, Turizm İstatistikleri
8.10.1	a) 100 000 yetişkin başına ticari banka şube sayısı b) 100 000 yetişkin başına ATM sayısı	a) Bu gösterge, ülkemizde ikamet eden 15 yaş ve üzerindeki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için 100 000 kişi başına banka mevduat ve katılım bankası şube sayısını göstermektedir. b) Bu gösterge, ülkemizde ikamet eden 15 yaş ve üzerindeki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için 100 000 kişi başına banka ATM sayısını göstermektedir.	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS)
Amaç 9 - Dayanıklı altyapılar tesis etmek, kapsayıcı ve sürdürülebilir sanayileşmeyi desteklemek ve yenilikçiliği güçlendirmek			
9.1.2	Ulaşım türlerine göre yurt içi yolcu ve yük hacmi	Bu gösterge, taşımacılık türüne göre raporlanan yolcu ve yük hacimlerini ifade etmektedir. Bütün verilerde sadece yurt içi taşımalar kapsamaktadır. Kara yolu yolcu-km ve ton-km değerleri sadece Karayolları Genel Müdürlüğü yol ağı üzerindeki taşımaları kapsamaktadır. Demir yolu yolcu-km değerleri yurtiçi ana hat ve yüksek hızlı tren taşımalarını kapsamakta olup, banliyo hatları hariçtir. Hava yolu yolcu-kilometre ve ton-kilometre değerleri, yalnızca iç hat taşımalarını içermektedir. Hava yolu yük verileri kargo ve posta (bagaj hariç) taşımalarını kapsamaktadır. Deniz yolu yolcu ve yük taşımacılığı değerleri, sadece kabotaj (yurt içi limanlar arası taşıma) taşımalarını kapsamaktadır. Ton-km: Bir ton yükün bir kilometre mesafeye taşınmasıyla elde edilen trafik ölçü birimidir. Yolcu-km: Bir yolcunun bir kilometre mesafeye taşınmasıyla elde edilen trafik ölçü birimidir. Ton-deniz mili: Bir ton yükün bir deniz mili mesafeye taşınmasıyla elde edilen trafik ölçü birimidir. Yolcu-deniz mili: Bir yolcunun bir deniz mili mesafeye taşınmasıyla elde edilen trafik ölçü birimidir.	TÜİK, Ulaştırma İstatistikleri

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
9.2.1	İmalat sanayi katma değerinin gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) içindeki payı	Bu gösterge, imalat sanayinin yarattığı katma değer, gayrisafi yurt içi hasıla değerine bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması'nın (NACE Rev.2) (C) kısmında yer alan imalat sanayi; gıda ve içecek ürünleri, deri ve tekstil ürünleri, kimyasallar, ağaç ve kağıt ürünleri, metal ürünleri, elektrikli teçhizat, makine, ekipman, ulaşım aracı, mobilya vb. ürünlerin üretimini kapsamaktadır. Hesaplama cari fiyatlar kullanılmıştır.	TÜİK, Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) İstatistikleri
9.2.2	Cinsiyet ve yaş grubuna göre imalat sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki oranı	Bu gösterge, imalat sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki payı olarak ifade edilmektedir. Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması'nın (NACE Rev.2) (C) kısmında yer alan imalat sanayi; gıda ve içecek ürünleri, deri ve tekstil ürünleri, kimyasallar, ağaç ve kağıt ürünleri, metal ürünleri, elektrikli teçhizat, makine, ekipman, ulaşım aracı, mobilya vb. ürünlerin üretimini kapsamaktadır.	TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması
9.3.1	Toplam imalat sanayi katma değeri içinde mikro ölçekli girişimlerin payı	Bu gösterge, imalat sanayi sektöründeki mikro ölçekli girişimlerce yaratılan katma değer, imalat sanayi sektöründeki toplam katma değer içindeki oranını ifade etmektedir. Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması (NACE. Rev.2) kullanılmıştır. Mikro ölçekli girişimler için 1-9 çalışan sayısı esas alınmıştır.	TÜİK, Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri
9.3.2	Bir kredi borcu olan (nakdi veya gayrinakdi) mikro ölçekli sanayilerin oranı	Bu gösterge, imalat sanayi sektörü altında faaliyet gösteren mikro ölçekli işletmelerden (çalışan sayısı 1-9 arası olan) bir banka veya finansal kiralama, faktoring ya da finansman şirketine nakdi veya gayrinakdi borcu olanların oranını göstermektedir.	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), TÜİK
9.4.1	Katma değer birim başına CO ₂ emisyonu	Bu gösterge, yakıt yanması kaynaklı karbondioksit (CO ₂) emisyonlarının (CRF kategori 1.A), satınalma gücü paritesine (SGP) göre gayrisafi yurt içi hasıla (2015 sabit ABD Doları ile) değerine bölünmesiyle hesaplanmaktadır. SGP'ye göre gayrisafi yurt içi hasıla verisi OECD veritabanından alınmıştır.	TÜİK, Seragazi Emisyon İstatistikleri
9.5.1	Araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) içindeki payı	Bu gösterge, gayrisafi yurt içi araştırma ve geliştirme harcamalarının ekonominin toplam çıktısı olan gayrisafi yurt içi hasılaya bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Toplum, kültür ve insan bilgisini içeren bilgi birikimini artırmak ve bunu yeni uygulamalarda kullanmak amacıyla yapılan düzenli, yaratıcı çalışmalar için yapılan tüm harcamalar bu kapsamda değerlendirilmektedir. Gayrisafi yurt içi araştırma ve geliştirme harcaması dört sektörün toplamından elde edilmektedir. Bunlar; Mali ve Mali Olmayan Şirketler, Genel Devlet, Yükseköğretim ve Kar Amacı Olmayan Kuruluşlardır. Genel Devlet Ar-Ge harcamaları, 2016 yılından itibaren Hanehalkına Hizmet Eden Kar Amacı Olmayan Kuruluşlara (HHKOK) ait veriyi de içermektedir. Gayrisafi yurt içi araştırma ve geliştirme harcamasının finans kaynağı için ise diğer dört sektörün yanı sıra yurt dışı kuruluşlar da hesaba katılmaktadır. Sektörlere ve finans kaynağına göre Ar-Ge harcamasının dağılımı (grup içinde % olarak) ek göstergeler olarak ayrıca sunulmuştur.	TÜİK, Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri Araştırması
9.5.2	Bir milyon nüfus başına düşen araştırmacı sayısı	Bu gösterge, araştırmacı personelin tam zaman eşdeğeri (TZE) cinsinden hesaplanan rakamının yıl ortası nüfusuna (milyon kişi) bölünmesiyle elde edilmektedir. Tam zaman eşdeğeri, bir takvim yılında Ar-Ge faaliyetleri için harcanan sürenin aynı dönemde çalışılan toplam süreye bölünmesi yoluyla hesaplanmaktadır. Araştırmacılar, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarım veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesiyle uğraşan uzmanlardır.	TÜİK, Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri Araştırması
9.a.1	Altyapıya toplam uluslararası resmi destek (resmi kalkınma yardımlarına ilave olarak diğer resmi akımlar)	Bu gösterge, gelişmekte olan ülkelere yönelik toplam resmi kalkınma yardımı (RKY) ve diğer resmi akımlar olmak üzere donör ülkelerin altyapı için geliştirmekte olan ülkelere sağladığı kamu yardımını (ihracat kredileri hariç) ölçmektedir. Altyapı için tüm donörlerden geliştirmekte olan ülkelere yönelik resmi kalkınma yardımı ve diğer resmi akımların toplamı olarak hesaplanmaktadır. Resmi kalkınma yardımı, donör ülkelerin merkezi ve yerel yönetimlerinin veya bu yönetimlere bağlı icracı kuruluşların, ekonomik kalkınmanın teşviği ve refah seviyesinin yükseltilmesi ana amaçları doğrultusunda, geliştirmekte olan ülkelere veya söz konusu ülkelerde bu amaçlar doğrultusunda faaliyet gösteren uluslararası örgütlere yönelik gerçekleştirdiği kamu kaynaklı hibeler veya en az %25 hibe unsuru içeren uzun vadeli ve düşük faizli krediler olarak tanımlanmaktadır. Resmi olarak desteklenen ihracat kredileri dışındaki diğer resmi akımlar, resmi sektör tarafından, öncelikli olarak kalkınmayı amaçlamadıkları veya yeterince imtiyazlı olmadıkları için RKY olarak uygunluk koşullarını karşılamayan işlemler olarak tanımlanmaktadır. Veriler, 2016 yılından itibaren diğer resmi akımları kapsamaktadır. 2019 yılında diğer resmi akımlar kapsamında tahsil edilen borç tutarının resmi kalkınma yardımları tutarından fazla olması sebebiyle, gösterge ilgili yıl için negatif (-) değer almaktadır. Altyapı desteğine ilişkin veriler, OECD Kreditör Raporlama Sistemi'nin (CRS) 200 serisinin altındaki tüm ilgili sektör kodlarını kapsamaktadır.	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
9.b.1	Toplam katma değer içindeki yüksek ve orta-yüksek teknoloji katma değer üreten imalat sanayi sektörlerinin oranı	Bu gösterge, yüksek ve orta-yüksek teknoloji imalat sanayi sektörlerinde üretilen katma değer, sanayi sektöründe yaratılan toplam katma değer içindeki oranıdır. Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması'nda (NACE. Rev.2) yer alan imalat sanayinin yüksek teknoloji sınıflaması kullanılmıştır. Yüksek teknoloji imalat sanayi sektörleri; temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı; bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı; hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatını kapsamaktadır. Orta-yüksek teknoloji imalat sanayi sektörleri; kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı, silah ve mühimmat imalatı, elektrikli teçhizat imalatı, başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı, motorlu kara taşıtı, römork imalatı, diğer ulaşım araçlarının imalatı (gemi ve tekne yapımı ile hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı hariç), tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatını kapsamaktadır.	TÜİK, Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri
9.c.1	Teknoloji türüne göre bir mobil şebeke tarafından kapsanan nüfusun oranı	Bu gösterge, cep telefonu aboneliği veya kullanıcı olup olmamasına bakılmaksızın, bir mobil hücresel sinyal aralığı bölgesinde yaşayanların yüzdesini ifade etmektedir. Bu gösterge, bir mobil hücresel sinyal aralığı bölgesindeki nüfusun toplam nüfusa bölünmesi ve 100 ile çarpılmasıyla hesaplanmaktadır. Mobil hücresel teknolojiler darbant (2G), genişbant (3G), LTE olarak verilmektedir. Teknoloji geliştikçe daha fazla genişbant (5G gibi) kırılımları ortaya çıkacaktır. Belirlenen teknoloji türünde o yıl için en yüksek kapsama değerine sahip işletmecinin Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na ilettiği değer esas alınmıştır.	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
 Amaç 10 - Ülkeler içinde ve arasında eşitsizlikleri azaltmak			
10.1.1 ^(p)	Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirinin en alttaki %40'lık dilimin içindeki büyüme hızı	Bu gösterge, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine göre en alttaki %40'lık grubun gelirindeki büyüme oranının hareketli beşer yıllık dönemler için hesaplanmasıyla elde edilmektedir. Büyüme hızı, göstergenin metaverisine uygun olarak 5 yıllık periyodlar esas alınarak hesaplanmıştır.	TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması
10.2.1	Cinsiyete ve yaş grubuna göre medyan gelirin %50 düzeyinin altında yaşayanların oranı	Bu göstergenin hesaplanmasında göreceli yoksulluk tanımı esas alınmıştır. Toplumun genel düzeyine göre belli bir sınırın altında gelir veya harcamaya sahip olan birey veya hanehalkı göreceli anlamda yoksul sayılmaktadır. Gösterge, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin %50'si esas alınarak hesaplanmıştır. Bu sınırın altında kalanlar yoksulluk sınırının altındaki nüfus olarak tanımlanmaktadır.	TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması
10.4.1	Ücretler ve sosyal koruma transferlerini içeren işgücü ödemelerinin gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) içindeki payı	İşgücüne yapılan ödemeler, muhasebe dönemi boyunca, girişim tarafından çalışanın yaptığı iş karşılığında, aynı ve nakdi olarak ödenen toplam karşılıklar olarak tanımlanmaktadır. Nakdi ya da aynı olarak ödenen maaş-ücretler ile işverenler tarafından çalışanlar adına ödenen sosyal güvenlik katkılarından oluşmaktadır. Gösterge, işgücüne yapılan ödemelerin toplam gayri safi yurt içi hasıla içindeki payını ifade etmektedir. İşgücü ödemeleri, kendi hesabına çalışanların gelirlerini kapsamamaktadır.	TÜİK, Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) İstatistikleri
10.4.2 ^(p)	Maliye politikasının yeniden dağıtım etkisi	Maliye politikasının yeniden dağıtım etkisi göstergesi, kişi başına prefiskal (veya eşdeğer) gelirin Gini katsayısından, kişi başına postfiskal (veya eşdeğer) gelirin Gini katsayısının çıkarılması olarak tanımlanmaktadır. Prefiskal gelir, bir bireye (veya bir hane halkına) sadece piyasa ve özel kaynaklardan tahakkuk eden kümülatif gelir olarak tanımlanmaktadır. Postfiskal gelir ise, prefiskal gelirden doğrudan ve dolaylı vergiler, transferler ve dolaylı sübvansiyonların çıkarılması yoluyla hesaplanmaktadır. Örneğin, maliye politikasının yeniden dağıtım etkisi pozitif bir sayı (>0) ise, bu, maliye politikasının net etkisinin, Gini katsayısını- maliye politikası olmadığı duruma kıyasla (bir ekonomik karşı olgusal olarak değil, muhasebe anlamında)- düşürmek olduğunu gösterir.	OECD (TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması)
10.5.1	Finansal Sağlık Göstergeleri	a) Harcanabilir gelir, vergiler ve transferler sonrası Gini katsayısı: Vergi ve transferler sonrası kullanılabilir gelire ilişkin Gini katsayısının hesaplanmasında kullanılabilir gelir kullanılmaktadır. Kullanılabilir gelir ise brüt gelirden vergiler ve sosyal güvenlik katkıları düşükten sonra elde edilmektedir. b) Piyasa geliri, vergiler ve transferler öncesi Gini katsayısı: Vergi ve transferler öncesi piyasa gelirine ilişkin Gini katsayısının hesaplanmasında piyasa geliri kullanılmaktadır. Piyasa geliri ise temel gelir bileşenlerine hanehalkları tarafından alınan istihdama ilişkin transferler eklenerek elde edilmektedir. Finansal Sağlık Göstergeleri (FSI), Uluslararası Para Fonuna (IMF) üye ülkelerin bankacılık gözetim otoriteleri ve merkez bankaları tarafından derlenerek IMF'ye iletilmekte olan kapsamlı bir gösterge setidir. Bu set içerisinde sürdürülebilir kalkınma göstergeleri setinde yer almak üzere belirlenenlerin tanımları şöyledir: Ana sermaye toplamının aktif toplamına oranı: Konsolide olmayan bazda, bankacılık sektörünün çekirdek sermaye ile ilave ana sermaye tutarlarının toplamından oluşan ana sermaye değerinin aktif toplamına oranıdır. Ana sermaye toplamının risk ağırlıklı varlıklar toplamına oranı: Konsolide olmayan bazda, bankacılık sektörünün çekirdek sermaye ile ilave ana sermaye tutarlarının toplamından oluşan ana sermaye değerinin risk ağırlıklı varlıklar toplamına oranıdır. Risk ağırlıklı varlıklar toplamı, sermaye yeterliliğinin ölçümüne ilişkin düzenlemelere göre; kredi riskine esas tutar, piyasa riskine esas tutar ve operasyonel riske esas tutar toplamından oluşmaktadır. Bankacılık sektörünün finansal gücünün ölçümünde kullanılan en temel göstergelerden biridir.	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK)

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
10.5.1	Finansal Sağlamlık Göstergeleri	<p>Net takipteki alacaklar toplamının yasal özkaynak toplamına oranı: Konsolide olmayan bazda hesaplanan bu oranın pay kısmında, bankaların donuk alacak olarak sınıflandırarak takip hesaplarında izlediği alacaklarından, kredi zararlarının karşılanması amacıyla finansal tablolarda hesaben ayrılarak gider yazılan karşılık tutarları düşülerek bulunan netleştirilmiş tutar yer almaktadır. Oranın paydasında ise ana sermaye ve katkı sermaye toplamından ilgili mevzuata göre yapılması belirtilen indirimlerin düşülmesi suretiyle hesaplanan yasal özkaynak toplamı bulunur. Banka sermayesinin takipteki alacaklardan oluşan zararları karşılama kapasitesinin önemli bir göstergesidir.</p> <p>Takipteki alacaklar toplamının nakdi kredi toplamına oranı: Konsolide olmayan bazda hesaplanan bu oranın pay kısmında, bankaların donuk alacak olarak sınıflandırarak takip hesaplarında izlediği alacaklar toplamı yer almaktadır. Oranın paydası ise takipteki alacaklar dâhil olmak üzere kredi portföyünün toplam değerini göstermektedir. Bankanın varlık kalitesinin değerlendirilmesi için kullanılan bir göstergedir.</p> <p>Vergi öncesi kârın ortalama aktif toplamına oranı: Konsolide olmayan bazda hesaplanan bu oranın pay kısmı, bankaların yıl sonu itibarıyla hesapladıkları vergi öncesi kâr değerinden net olağanüstü gelirler/giderler tutarının düşülmesi ile bulunur. Göstergenin paydası ise ilgili yıl içerisindeki bilançonun aktif toplamı tutarlarının ortalaması alınarak hesaplanır. Bu oran, banka karlılığının bir göstergesidir.</p> <p>Likit varlıkların kısa vadeli yükümlülüklerle oranı: Bu oran, likit varlıklar toplamının kısa vadeli yükümlülüklerle bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Varlık ve yükümlülüklerin arasındaki vade uyumsuzluğunun değerlendirilmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Bankaların, likidite problemleriyle karşı karşıya kalmadan, mevduat gibi kısa vadeli yükümlülüklerdeki azalışları ne ölçüde karşılayabileceklerinin bir göstergesidir.</p> <p>Yabancı para net genel pozisyonunun yasal özkaynak toplamına oranı: Konsolide olmayan bazda hesaplanan bu oranın pay kısmı, bankaların ilgili mevzuata göre hesaplayacakları döviz varlıkları toplamı ile döviz yükümlülükleri toplamı arasındaki fark alınarak hesaplanmaktadır. Oranın paydasında ise ana sermaye ve katkı sermaye toplamından ilgili mevzuata göre yapılması belirtilen indirimlerin düşülmesi suretiyle hesaplanan yasal özkaynak toplamı yer almaktadır. Bu oran, bankaların döviz varlık ve yükümlülükleri arasındaki dengenin ve döviz pozisyonunun özkaynakları ile uyumluluğunun değerlendirilmesini sağlayan bir göstergedir.</p>	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK)
10.6.1	Gelişmekte olan ülkelerin uluslararası kuruluşlarda oy hakkı ve üyelik oranı	<p>Gelişmekte olan ülkelerin uluslararası kuruluşlardaki üyelik ve oy haklarının iki bileşeni bulunmaktadır bunlar; gelişmekte olan ülkelerin oy hakkı oranı ve gelişmekte olan ülke uluslararası kuruluşlara üyelik oranıdır. Bazı kuruluşlar için bu iki bileşen aynı anlama gelmektedir.</p> <p>Hesaplama, her kurumun kendi yayımladığı üyelikleri ve ilgili yıllık raporlarından alınan oy hakları verileri kullanılmaktadır. Oy haklarının oranı, gelişmekte olan ülkelere tahsis edilen oy hakkı sayısının toplam oy hakkı sayısına bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Üyelik oranı, gelişmekte olan ülke üye sayısının toplam üye sayısına bölünmesiyle hesaplanmaktadır.</p> <p>Veriler her uluslararası kuruluş için ayrı ayrı hesaplanmakta ve sunulmaktadır.</p>	Dışişleri Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Küresel SKA Veritabanı
10.7.4 ^(p)	Türkiye'ye uluslararası koruma başvurusunda bulunan kişi sayısı	Bu gösterge, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununa göre Türkiye'ye uluslararası koruma başvurusunda bulunan kişilerin sayısı olarak tanımlanmaktadır. Uluslararası koruma statüsü; mülteci, şartlı mülteci veya ikincil koruma statüsünü kapsamaktadır.	İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
10.b.1	Donör ülke olarak, akım türüne ve sektörler göre, sürdürülebilir kalkınmanın finansmanı (toplam kalkınma yardımı, ikili resmi kalkınma yardımı, toplam resmi akımlar ve net resmi kalkınma yardımları)	<p>Bu gösterge, donör ülke olarak, akım türüne göre kalkınma yardımları (resmi akımlar - özel akımlar) ve sektörler göre ikili resmi kalkınma yardımlarını ifade etmektedir. Akım türüne göre kalkınma yardımları; resmi kalkınma yardımları, diğer resmi akımlar, STK akımları ve özel sektör akımlarını kapsamaktadır. Sektörlere göre ikili resmi kalkınma yardımları ise; sosyal altyapı hizmetleri, ekonomik altyapı ve hizmetleri, üretim sektörleri, çoklu sektör/kesişen, insani yardımı kapsamaktadır.</p> <p>Resmi kalkınma yardımı (RKY), donör ülkelerin merkezi ve yerel yönetimlerinin veya bu yönetimlere bağlı icracı kuruluşların, ekonomik kalkınmanın teşviki ve refah seviyesinin yükseltilmesi ana amaçları doğrultusunda, gelişmekte olan ülkelere veya söz konusu ülkelerde bu amaçlar doğrultusunda faaliyet gösteren uluslararası örgütlere yönelik gerçekleştirildiği kamu kaynaklı hibeler veya en az %25 hibe unsuru içeren uzun vadeli ve düşük faizli krediler olarak tanımlanmaktadır.</p> <p>Sektörlere göre ikili resmi kalkınma yardımı, Kalkınma Yardımları Komitesi'nin, kapsadığı ülkelere yapılan ikili taahhütlerin ve ülkelerdeki bölgesel bankalara yapılan taahhütlerin yardım kategorisi bazında piyasa fiyatları ile değerini ifade etmektedir.</p>	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
Amaç 11 - Şehirleri ve insan yerleşimlerini kapsayıcı, güvenli, dayanıklı ve sürdürülebilir kılmak			
11.2.1	<p>a) Toplu taşıma araçlarına kolay erişimi olan nüfusun oranı</p> <p>b) İllere göre toplu taşıma araçlarına kolay erişimi olan nüfusun oranı</p>	<p>a) Bu gösterge, toplu taşıma araçlarına kolaylıkla erişebildiğini belirten nüfusun oranını ifade etmektedir. TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'ndaki beyana dayalı olarak Coğrafi Bilgi Sistemleri verisini tamamlamayı amaçlamaktadır.</p> <p>b) Gösterge verisi henüz merkezi bir coğrafi veri kayıt sistemi olmadığı için açık veri kaynaklarından derlenerek hesaplanmıştır. Toplu taşımaya erişim, resmi olarak belirlenmiş bir durağa ev, okul, iş yeri, pazar vb. gibi bir referans noktasından 0,5 km uzaklıkta erişilebilir olduğunda, uygun kabul edilir. Uygun ve kolay erişilebilir olan toplu taşımayı tanımlamak için şu ek kriterler belirlenmiştir:</p> <p>a. Fiziksel, görsel ve/veya işitme engelli olanlar ile geçici engelli olanlar, yaşlılar, çocuklar ve savunmasız durumdaki diğer insanlar dahil olmak üzere tüm özel ihtiyaçları olan müşteriler için toplu taşıma erişimi.</p> <p>b. Seyahatin yoğun olduğu zamanlarda yoğun hizmet veren toplu taşıma</p> <p>c. Duraklar, güvenli ve konforlu bir istasyon ortamı sunmalıdır.</p>	<p>a) TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması</p> <p>b) TÜİK, Coğrafi Bilgi Sistemleri (Açık Veri Kaynaklarına Dayalı)</p>

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
11.4.1	Kişi başı kültürel ve doğal miras (kamu) harcaması (satın alma gücü paritesi cinsinden)	<p>Bu gösterge, kişi başı kültürel ve doğal miras için, devlet bütçesinden yapılan harcamayı satın alma gücü paritesi cinsinden ifade etmektedir.</p> <p>Kültürel miras: Etnolojik, antropolojik, bilimsel, sembolik, tarihi, sanatsal, estetik ve sosyal önemi de dahil olmak üzere değerler çeşitliliğine sahip eserler, anıtlar, bina ve bina grupları ile alanları kapsar.</p> <p>Doğal Miras: Bilim, koruma ve doğal güzellik açısından değer taşıyan doğal alanlar ile tehdit altındaki hayvan ve bitki türlerinin yaşam alanlarından oluşan doğal, jeolojik ve fizyografik oluşumlar ve belirlenmiştir alanları kapsamaktadır. Doğa parkları, hayvanat bahçeleri, akvaryumlar ve botanik bahçelerini içerir. Ayrıca kültürel miras kapsamında değerlendirilen arşiv ve kütüphane amaçlı harcamalar da kapsama dahil edilmiştir. Bu harcamaların toplamının satınalma gücü paritesine göre kişi başına hesaplanması asıl gösterge olarak verilmiştir.</p> <p>Küresel göstergeye ek olarak, kültürel alanlara göre genel devlet, merkezi devlet ve mahalli idareler kültür harcaması verileri de sunulmuştur.</p>	TÜİK, Kültür İstatistikleri
11.6.1	Düzenli olarak toplanan ve uygun nihai işlem uygulanan belediye atıklarının toplam belediye atık miktarına oranı	Bu gösterge, belediyeler tarafından toplanan ve uygun nihai işlem (düzenli depolama, yakma tesisinde yakma, geri kazanım) uygulanan atık miktarının toplam oluşan belediye atık miktarına oranını göstermektedir. Göstergenin tanımı gereği köylerden kaynaklanan atıklar hariç tutulmuştur.	TÜİK, Belediye Atık İstatistikleri
11.6.2	Şehirlerdeki ince partikül maddelerin (PM 2.5 ve PM10) yıllık ortalama seviyeleri	PM2.5 ve PM10 değeri hava kirliliğinin bir ölçüsü olup; çapı 2.5 ve 10 mikronun altında olan havada asılı ince partiküllerin yıllık ortalama konsantrasyonunu ifade etmektedir. Bu gösterge, 81 ilde kurulu bulunan hava kalitesi izleme istasyonlarının ölçümlediği verilerin il bazında yıllık ortalaması alınarak hesaplanmaktadır. İzleme istasyonları, havayı kirlüten unsurların etkilerini tespit edebilmek amacıyla, şehrin potansiyel olarak hava kirliliğinin en yüksek olduğu yerlerinde konuşlandırılmaktadır. Bu nedenle, izleme istasyonlarının ölçüm değerlerinin basit aritmetik ortalaması alınarak elde edilen değerin, il düzeyinde temsiliyeti konusunda ihtiyatla yaklaşılması gerekmektedir.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
11.7.1	Kamu kullanımına tamamen açık, yapılaşmış alanların şehirlerdeki ortalama payı	<p>Bu gösterge şehirler tarafından kamusal alan (açık alanlar ve sokaklar) için tahsis edilen arazi miktarını başarılı bir şekilde izlemeyi amaçlamaktadır. Şehirler boyut, tarih, gelişim modelleri, tasarımlar, şekiller ve vatandaşların kamusal alanlara yönelik tutumları bakımından önemli ölçüde farklılık gösterir. Bu göstergenin ölçülmesi için, açık kamusal alan olarak kabul edilebilecek unsurlar şunları içerir: parklar ve kamusal parklar, rekreasyon alanları, meydanlar ve plazalar.</p> <p>Kamusal alan, tüm sokak biçimleri (sokaklar, caddeler ve bulvarlar, kaldırımlar, geçitler ve galeriler, bisiklet yolları, kaldırımlar, trafik adası, tramvaylar ve döner kavşaklar) tarafından işgal edilen toplam kentsel yüzey alanını ifade eden, sokaklara tahsis edilen araziye de içerir. Parseller (inşa edilmiş), açık alan blokları, demiryolları ile otoparklar, havalimanları ve münferit endüstriler içindeki kaplamalı alanlar sokak alanından hariç tutulmuştur.</p> <p>Gösterge bileşimindeki kentsel kapsam, yerleşim alanı ve kentleşmiş açık alan tarafından işgal edilen toplam alan olarak tanımlanır. Yerleşim alanı, binalar ve diğer geçimsiz yüzeyler tarafından işgal edilen bitişik alan olarak tanımlanır.</p> <p>Gösterge hesaplamasında kullanılan açık veri kaynakları şunlardır: 1- Landsat'tan Küresel İnsan Yerleşimi ve Yerleşim Kapsamı (HBASE) Veri Kümesi, v1 (2010) 2- Küresel İnsan Yerleşim Katmanı HS_BUILT_LDSMT_GLOBE_R2018A 3- Açık Sokak Haritası (OpenStreetMap) (2019) 4- İl sınırları (Harita Genel Müdürlüğü, 2019)</p>	TÜİK, Coğrafi Bilgi Sistemleri (Açık Veri Kaynaklarına Dayalı)

Amaç 12 - Sürdürülebilir üretim ve tüketim kalıplarını sağlamak

12.4.2	Kişi başına üretilen tehlikeli atık miktarı (mineral atıklar hariç)	Bu gösterge, büyük hacimli mineral atıklar, tarama çamurları ve kontamine toprak hariç olmak üzere toplam tehlikeli atığın nüfusa oranını ifade etmektedir. İnşaat ve madencilik sektörlerinden kaynaklı mineral atıkların çok yüksek olması nedeniyle, uluslararası karşılaştırılabilir gösterge hesabında mineral atıklar hariç tutulmuştur. Veriler belediyelerden, sağlık kuruluşlarından, imalat sanayi işyerlerinden, termik santrallerden, altyapısı tamamlanmış organize sanayi bölgelerinden ve maden ve taş ocaklığı işletmelerinden derlenmektedir. Göstergenin hesaplanmasında yıl ortası nüfus verileri kullanılmıştır.	TÜİK; İmalat Sanayi Su, Atıksu ve Atık İstatistikleri, Maden İşletmeleri Su, Atıksu ve Atık İstatistikleri, Termik Santral Su, Atıksu ve Atık İstatistikleri, Organize Sanayi Bölgeleri Çevre İstatistikleri, Sağlık Kuruluşları Atık İstatistikleri
12.b.1	Turizm sürdürülebilirliğinin ekonomik ve çevresel yönlerini izlemek için standart muhasebe araçlarının uygulanması	Bu gösterge, turizmde sürdürülebilirliğin izlenmesi için bugüne kadar en alakalı ve uygulanabilir olduğu düşünülen Turizm Uydu Hesabı (TSA) ve Çevresel Ekonomik Hesaplar Sistemi (SEEA) tablolarının ülkelerindeki uygulama derecesiyle ilgilidir. Ülkelerin ürettiği TSA ve SEEA tablolarının toplam sayısı ile hesaplanır.	TÜİK, Hava Emisyon Hesapları

Amaç 13 - İklim değişikliği ve etkileri ile mücadele için acilen eyleme geçmek

13.2.2	Yıllık sera gazı emisyonu	Toplam sera gazı emisyonları, doğrudan sera gazı emisyonlarının toplamı olarak hesaplanır: karbondioksit (CO ₂), metan (CH ₄), azot oksit (N ₂ O), perflorokarbonlar (PFC'ler), hidroflorokarbonlar (HFC'ler), sülfür heksaflorür (SF ₆) ve nitrojen triflorür (NF ₃) Küresel Isınma Potansiyelleri (GWP) olarak adlandırılan ortak bir ağırlıklandırma faktörü kullanılarak CO ₂ eşdeğeri birimlerle ölçülür.	TÜİK, Ulusal Seragazı Emisyon Envanteri, Hava Emisyon Hesapları
--------	---------------------------	--	---

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
	Amaç 14 - Sürdürülebilir kalkınma için okyanusları, denizleri ve deniz kaynaklarını korumak ve sürdürülebilir kullanmak		
14.1.1 ^(p)	Kıyı ötrofikasyon göstergesi olarak denizlerin klorofil-a oranı	Farklı kaynaklardan (atık sular, nehirler, atmosferik girdiler vb.) kıyı ve deniz sularına ulaşan azotlu ve fosforlu besin maddeleri ışıklı su kolonunda fitoplankton ve deniz tabanında (özellikle kıyı zeminde) fitobentos artışına neden olur. Bu canlıların sayıca ve biyokütledeki artışları ise ötrofikasyon problemi doğurur. Fitoplankton biyokütlesi göstergesi olan klorofil-a fotosentez gerçekleştirir ve bu mekanizma ile besin döngüsü içerisinde birincil organik madde üretimi sağlar. Işıklı tabakada oluşan ve bağlı üretimlerde üretilen organik yük ve organik atıklar su kolonunda daha derinlere çökerken bakteriyel parçalanma ile suda çözünmüş oksijenin kullanımına ve yaşam için gerekli oksijenin azalmasına neden olurlar. Ülkemiz denizlerinin tamamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yürütülen Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı (DEN-İZ) kapsamında, klorofil-a kış ve yaz dönemlerinde izlenmektedir. Değerlendirmelerde Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği sınır değerleri dikkate alınmaktadır. Gösterge, ölçüm sonuçlarının basit aritmetik ortamasını ifade etmektedir.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
14.3.1	Denizlerin ortalama pH seviyesi	Deniz suyunda asitliğin göstergesi olarak pH ölçümleri fiziksel bir parametre olup, deniz hidrografik koşullarının belirlenmesi kapsamında yer alır. Denizlerde hidrografik durumun kalıcı olarak değişiminde büyük ölçekli insan faaliyetlerinin yanı sıra iklim değişikliği ya da bölgenin doğal iklimsel değişikliği de etken olabilir. Deniz suyunun pH değerinin düşmesi ile deniz suyu asitliğinin artması söz konusu olup bu durum deniz canlılarından özellikle kabuklu canlılarının kabuk yapısını olumsuz etkilemektedir. Ülkemiz denizlerinin tamamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yürütülen "Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı (DEN-İZ)" kapsamında, deniz kıyı su kütlelerinin yüzey (0-10 m) pH ortalamaları tüm istasyonlarda kış ve yaz dönemlerinde ölçülmektedir. Gösterge, ölçüm sonuçlarının basit aritmetik ortamasını ifade etmektedir.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
14.5.1	Deniz koruma alanlarının kapsamı	Bu gösterge, tüm deniz koruma alanlarının (DKA) miktarını kilometrekare cinsinden ifade etmektedir. DKA'lar; özel çevre koruma alanları, milli parklar, tabiat parkları içinde ilgili yasal mevzuat uyarınca ilan edilen korunan deniz alanlarını içermektedir.	Tarım ve Orman Bakanlığı
	Amaç 15 - Karasal ekosistemleri korumak, iyileştirmek ve sürdürülebilir kullanımını desteklemek; sürdürülebilir orman yönetimini sağlamak; çölleşme ile mücadele etmek; arazi bozunumunu durdurmak ve tersine çevirmek; biyolojik çeşitlilik kaybını engellemek		
15.1.1	Ormanlık arazinin toplam arazi büyüklüğüne oranı	Bu gösterge, ülkedeki ormanların göreceli büyüklüğünün bir ölçümünü vermektedir. Ormanlık alan tanımı, boşluklu kapalı ormanlık alanı ve normal kapalı ormanlık alanı içermektedir. Normal kapalı orman, ağaçların tepe çatılarının %11-100 oranlarında alanı örttüğü ormanlardır. Boşluklu kapalı orman ise, ağaçların tepe çatılarının %10'dan az oranda alanı örttüğü ormanlardır.	Tarım ve Orman Bakanlığı
15.2.1	Sürdürülebilir orman yönetimine doğru ilerleme	Bu gösterge, sürdürülebilir orman yönetiminin tüm boyutlarına yönelik ilerlemeyi ölçen beş alt göstergeden oluşmaktadır. Bu alt göstergeler şunlardır: - Orman alanı yıllık net değişimi ve değişim oranı - Ormandaki yer-üstü biyokütle stokları - Yasal olarak oluşturulan koruma alanlarında bulunan orman alanı oranı - Uzun vadeli bir orman yönetim planı kapsamındaki orman alanının oranı - Bağımsız olarak değerlendirilen bir orman yönetimi sertifikasyon şemasında bulunan orman alanı.	Tarım ve Orman Bakanlığı
15.3.1	Bozulmuş arazilerin toplam arazi alanına oranı	"Arazi bozulumu"; kuru ve sulu tarım alanlarının, meraların, ormanların ve çalılık alanların biyolojik ve ekonomik üretkenliğinin azalması veya tamamen kaybedilmesi olarak tanımlanmaktadır. Bu gösterge 2000-2015 yılları arasında toplam bozulan alan ve bu alanın ülke toplam alanına oranını (%) göstermektedir. Veriler, toplam ülke alanına büyük nehir ve göller gibi karasal su alanları dahil edilmeden, küresel veri ve metaveriye uygun olarak hazırlanmıştır.	Tarım ve Orman Bakanlığı
15.4.2	Dağ yeşil örtü endeksi, arazi örtüsü-azami kullanım alanı	Dağ yeşil örtü endeksi, dağlık alanları kaplayan arazi örtüsü sınıflarının (orman, mera, tarım alanı, yerleşim, sulak alan ve diğer alanlar) tespit edilerek, yeşil örtü olarak kabul edilen tarım alanı, orman ve mera alanlarının toplam dağlık alana oranlanması ile tespit edilen endeks değeridir. Endeksin amacı, dağlık alanlardaki yeşil örtüdeki değişimi takip edebilmektir. Endeks değeri, Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) geliştirdiği ölçüm yöntemi ve kullandığı veri derleme aracı kullanılarak Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hesaplanmıştır. İlk olarak 2017 yılı için yapılan hesaplamada, değerlendirilmesi yapılan 46 942 noktanın Türkiye dağlık alan sınıflarına göre alansal dağılımları yapılmıştır.	Tarım ve Orman Bakanlığı

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
15.a.1	a) Biyolojik çeşitliliğin korunması ve sürdürülebilir kullanımına ilişkin resmi kalkınma yardımı; b) Biyoçeşitlilikle ilgili ekonomik araçlardan elde edilen gelir ve finansman	<p>Bu gösterge, iki alt göstergeden oluşmaktadır:</p> <p>a) Biyoçeşitlilik için tüm donörlerden toplam resmi kalkınma yardımının (RKY) brüt ödemeleri olarak tanımlanan, biyolojik çeşitliliğin korunması ve sürdürülebilir kullanımına ilişkin resmi kalkınma yardımı.</p> <p>b) Biyoçeşitlilikle ilgili vergiler, harçlar ve cezalar ile pozitif sübvansiyonları kapsayan, biyoçeşitlilikle ilgili ekonomik araçlardan elde edilen gelir ve finansman.</p> <p>Hesaplama yöntemi şu şekilde açıklanabilir:</p> <p>a) Bu gösterge, tüm donörlerden, temel veya önemli bir hedef olarak biyoçeşitliliğe sahip gelişmekte olan ülkelere tüm resmi kalkınma yardımı (RKY) akımlarının toplamı olarak hesaplanmakta ve bu nedenle biyoçeşitlilik için Rio İşaretiyle ifade edilmektedir.</p> <p>b) Biyoçeşitlilikle ilgili vergileri, ücretleri harçları ve sübvansiyonları kapsayan, biyoçeşitlilikle ilgili ekonomik araçlardan üretilen gelir ve finansman olarak tanımlanan biyolojik çeşitlilikle ilgili ekonomik araçlardan elde edilen gelir ve harekete geçirilen finansmanlar kapsamaktadır. Bu konuda sunulan mevcut vergi ve sübvansiyonlar; TÜİK Ulusal Hesaplar verilerinden Genel Devlet Hesaplarında yer alan vergi, harç, ücret ve sübvansiyonların mikro verisi ve ilgili kanun ve mevzuatlar incelenerek belirlenmiştir. (Biyoçeşitlilik için harekete geçirdikleri finansman da dahil olmak üzere ekosistem hizmetleri ve biyoçeşitlilik dengelemelerine yönelik ödemeler hakkında veri toplamak için yeni ve devam eden çalışmalar mevcuttur).</p>	<p>a) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı;</p> <p>b) TÜİK, Ulusal Hesaplar verileri (Genel Devlet Hesapları)</p>

Amaç 16 - Sürdürülebilir kalkınma için barışçıl ve kapsayıcı toplumlar tesis etmek, herkes için adalete erişimi sağlamak ve her düzeyde etkili, hesap verebilir ve kapsayıcı kurumlar oluşturmak

16.1.1	Cinsiyet ve yaşa göre 100 000 nüfus başına kasten adam öldürme mağdurlarının sayısı	<p>Bu gösterge, 100.000 kişi başına düşen kasıtlı olarak adam öldürme mağduru olmuş toplam kişi sayısı olarak tanımlanmaktadır. Kasıtlı adam öldürme, ölüm veya ciddi yaralanmaya neden olma niyetiyle bir kişinin yasadışı ölümü anlamına gelmektedir. Gösterge hesabında Emniyet Genel Müdürlüğü verisi kullanılmıştır.</p> <p>Cinsiyeti bilinmeyen nedeniyle erkek ve kadın toplamı toplama eşit değildir. Yaş grubu bilinmeyen nedeniyle yaş grupları toplamı toplama eşit değildir. Cinsiyete göre oran hesaplamasında cinsiyeti bilinmeyen kapsamamıştır. Yaş grubuna göre oran hesaplamasında yaş grubu bilinmeyen kapsamamıştır.</p>	TÜİK, Adalet İstatistikleri
16.1.4	Yaşadıkları alanın çevresinde gece yalnız yürürken kendini güvende hissedemeyen nüfusun oranı	<p>Bu gösterge, yaşadıkları çevrede, gece yalnız yürürken kendisini güvende hissettiğini belirten bireylerin toplam nüfusa oranını ifade etmektedir.</p>	TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması
16.2.2	100 000 kişi başına insan ticareti mağdurlarının sayısı	<p>Gösterge, tespit edilen veya bir ülkede yaşayan kişilerde toplam insan ticareti mağduru sayısının ülkede ikamet eden nüfusa oranının 100 000 ile çarpılmasıyla hesaplanmaktadır.</p> <p>BM İnsan Ticareti Protokolü'nün 3. maddesinin (a) fıkrasına göre, insan ticareti "sömürü amacıyla başka bir kişi üzerinde kontrolü olan bir kişinin rızasını elde etmek için zorlama, kaçırma, dolandırıcılık, gücü veya savunmasızlık durumunu kötüye kullanma veya ödeme alma veya fayda sağlama için tehdit veya güç kullanımı veya diğer şekillerde kişilerin işe alınması, taşınması, nakledilmesi, barındırılması veya bir yerden alınması olarak tanımlanmaktadır. Sömürü, asgari olarak, başkalarının fuhuşunun istismar edilmesini (fuhuşa zorlanmasını) veya diğer cinsel sömürü biçimlerini, zorla çalıştırmayı veya hizmetleri, köleliği veya köleliğe benzer uygulamaları, esaret veya organların alınmasını içerir.</p> <p>Bu göstergenin bu payı iki bölümden oluşmaktadır: tespit edilen ve tespit edilmeyen insan ticareti mağdurları. İnsan ticareti mağdurlarının ceza adalet sisteminin soruşturma ve kovuşturma faaliyetlerinden kaynaklanan tespit edilen kısmı, ulusal kolluk kuvvetleri tarafından sayılır ve rapor edilmektedir. Tespit edilmemiş insan kaçakçılığı mağdurlarının sayısını tahmin etmeye yönelik metodoloji geliştirilme aşamasındadır: bazı yöntemler belirlenmiştir, ancak konsolide ve üzerinde mutabık kalınan bir yaklaşım oluşturmak için daha fazla test yapılması gerekmektedir.</p> <p>Küresel göstergeye ek olarak, cinsiyet ve yaş grubuna göre insan ticareti mağdurlarının sayısı ayrıca sunulmuştur.</p>	İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
16.3.2	Cezaevindeki hüküm giymemiş tutukluların oranı	<p>Bu gösterge, belirli bir tarihte ceza infaz kurumlarında bulunan henüz hüküm giymemiş kişi sayısının, ceza infaz kurumundaki toplam kişi sayısı içindeki oranı olarak tanımlanmaktadır. Cinsiyete göre hesaplanırken; örneğin cezaevindeki hüküm giymemiş erkek tutukluların oranı, ceza infaz kurumlarında bulunan henüz hüküm giymemiş erkek kişi sayısının, ceza infaz kurumundaki toplam erkek tutuklu ve hükümlü sayısına oranlanarak elde edilmektedir.</p> <p>Gösterge, 31 Aralık tarihi itibarıyla cezaevinde bulunan toplam hüküm giymemiş tutuklu nüfusunun cezaevinde bulunan toplam nüfusa bölünüp 100 ile çarpılmasıyla elde edilir.</p>	TÜİK, Ceza İnfaz Kurumu İstatistikleri

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
16.3.3 ^(p)	a) Coğrafi Bölgelere göre uzlaşma bürosuna gönderilen dosya sayısı ve uzlaşma ile sonuçlanan dosya oranı b) Uyuşmazlık türüne göre arabulucu görevlendirilmesi yapılan dosya sayısı ve anlaşma ile sonlanan dosya oranı	a) Bu gösterge, uzlaşma bürolarında uzlaştırmacıya tevdi edilen toplam dosya sayısını ve bu dosyaların sonuçları incelendiğinde uzlaşma ile sonuçlananların oranını göstermektedir. Uzlaştırma bürolarına gelen dosya sayılarına, iade kararı verilerek soruşturma bürosuna gönderilen dosya sayıları eklenmemiştir. Uzlaşma ile sonuçlanan dosya oranı, uzlaşma ile sonuçlanan dosya sayısının o yıl işlem gören toplam dosya sayısına (uzlaşma ile sonuçlanan, uzlaşma sağlanamayan ve uzlaşma tekli olumsuz sonuçlanan dosya sayısı toplamına) bölünmesiyle hesaplanmıştır. b) Arabuluculuk: Sistematiik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, tarafların çözüm üretmediklerinin ortaya çıkması hâlinde çözüm önerisi de getirebilen, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyarı olarak yürütülen uyuşmazlık çözüm yöntemini ifade eder. Uyuşmazlık türüne göre arabulucu görevlendirilmesi yapılan dosya sayısı ve anlaşma ile sonlanan dosya oranı iki ayrı gösterge olarak sunulmuştur. Anlaşma ile sonlanan dosya oranı, anlaşma ile sonlanan dosya sayısının o yıl işlem gören toplam dosya sayısına (anlaşma ile sonlanan ve anlaşamama ile sonlanan dosya toplamına) bölünmesiyle hesaplanmıştır.	Adalet Bakanlığı
16.6.1	Merkezi yönetim bütçe harcamalarının Bütçe Kanunu başlangıç ödeneklerine oranı	Bu gösterge, merkezi yönetim bütçe harcamalarının Bütçe Kanunu başlangıç ödeneklerine oranını ifade etmektedir.	Hazine ve Maliye Bakanlığı
16.6.2	Kamu hizmetlerinden memnuniyet oranı	Bu gösterge, çeşitli kamu hizmetlerinden memnun olduğunu belirten nüfusun oranını ifade etmektedir. Bu kamu hizmetleri; Sosyal Güvenlik Kurumu, sağlık, eğitim, adli hizmetler, asayiş ve ulaştırma hizmetlerini kapsamaktadır.	TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması
16.7.1	a) Seçilme yeterliliğine sahip olan gençlerin Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki (TBMM) temsiliyet durumu b) Seçilme yeterliliğine sahip olan kadınların Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki (TBMM) temsiliyet durumu	a) Seçilme yeterliliğine sahip olan gençlerin TBMM'deki temsiliyet durumu, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki genç (45 yaş ve altı) milletvekili oranının toplam nüfustaki seçilme yeterliliğine sahip olan gençlerin oranına oranlanarak hesaplanmaktadır. Milletvekili seçilme yaşı 2016 yılına kadar 25 yaş ve 2017 yılından itibaren 18 yaş olduğundan, seçilme yeterlilikleri bu yaşlar dikkate alınarak hesaplanmıştır. Bu gösterge, küresel metaveriye uygun olarak hesaplanmıştır. Genç milletvekillerinin meclisteki oranı (45 yaş ve altı milletvekili oranı) ek gösterge olarak sunulmuştur. b) Seçilme yeterliliğine sahip olan kadınların TBMM'deki temsiliyet durumu, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki kadın milletvekillerinin oranının toplam nüfustaki seçilme yeterliliği olan kadınların oranına oranlanarak hesaplanmaktadır. Milletvekili seçilme yaşı 2016 yılına kadar 25 yaş ve 2017 yılından itibaren 18 yaş olduğundan, seçilme yeterlilikleri bu yaşlar dikkate alınarak hesaplanmıştır. Bu gösterge, küresel metaveriye uygun olarak hesaplanmıştır. Kadın milletvekillerinin meclisteki oranı ek gösterge olarak sunulmuştur.	TÜİK; Milletvekili Seçim İstatistikleri, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS)
16.9.1	Doğumları bir kamu otoritesi tarafından tescil edilen beş yaş altı çocukların oranı	Bu gösterge, doğumları bir kamu otoritesi tarafından tescillenmiş beş yaş altındaki çocukların oranını ifade etmektedir. Doğum olayının tescili, sağlık kuruluşunca düzenlenen resmi belge veya raporun ilçe nüfus müdürlüklerine bildirilmesi ile gerçekleşmektedir. Sağlık personelinin takibi dışında doğan çocukların doğum bildirimi nüfus müdürlüklerine sözlü beyanla yapılmaktadır.	Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması

Amaç 17 - Uygulama araçlarını güçlendirmek ve sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığı canlandırmak

17.1.1	Kaynağına göre toplam devlet gelirlerinin gayrisafi yurt içi hasılaya (GSYH) oranı	Bu gösterge, Devlet Mali İstatistikleri El Kitabı (GFSM) 2014 ile uyumlu bir şekilde hazırlanan genel yönetim sektörüne (merkezi yönetim alt sektörü, mahallî idareler alt sektörü, sosyal güvenlik kurumları alt sektörü) ait 2010-2019 yıllarına ilişkin toplam gelir tutarının gayrisafi yurt içi hasılaya (GSYH) oranı olarak ifade edilmektedir. GFSM 2014'e göre genel yönetim birimleri dört tip gelire sahiptir; vergiler (GFS kodu 11), sosyal güvenlik prim gelirleri, hibeler ve diğer gelirler.	Hazine ve Maliye Bakanlığı
17.1.2	Merkezi yönetim vergi gelirlerinin merkezi yönetim harcamalarına oranı	Bu gösterge, Devlet Mali İstatistikleri El Kitabı (GFSM) 2014 ile uyumlu bir şekilde hazırlanan merkezi yönetim alt sektörü bütçe içi kurumlara ait 2010-2019 yıllarına ilişkin toplam vergi geliri tutarının, bütçe içi kurumların toplam harcama tutarına oranlanması ile hesaplanmaktadır. Merkezi yönetim alt sektörü bütçe içi kurumlara ait toplam vergi gelir tutarının bütçe içi kurumların toplam harcamalarına oranını ifade etmektedir.	Hazine ve Maliye Bakanlığı
17.2.1	Gayrisafi milli gelirin (GSMG) bir oranı olarak toplam ve en az gelişmiş ülkelere net resmi kalkınma yardımı	Bu gösterge, gayrisafi milli gelirin (GSMG) bir oranı olarak toplam ve en az gelişmiş ülkelere yapılan net resmi kalkınma yardımı olarak tanımlanmaktadır. Resmi kalkınma yardımı (RKY), donör ülkelerin merkezi ve yerel yönetimlerinin veya bu yönetimlere bağlı icracı kuruluşların, ekonomik kalkınmanın teşviki ve refah seviyesinin yükseltilmesi ana amaçları doğrultusunda, gelişmekte olan ülkelere veya söz konusu ülkelere bu amaçlar doğrultusunda faaliyet gösteren uluslararası örgütlere yönelik gerçekleştirdiği kamu kaynaklı hibeler veya en az %25 hibe unsuru içeren uzun vadeli ve düşük faizli krediler olarak tanımlanmaktadır. Net resmi kalkınma yardımlarının gayrisafi yurtiçi hasılaya (GSYH) oranı, ek gösterge olarak sunulmuştur.	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, TÜİK, Kurumsal Sektör Hesapları, Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) İstatistikleri

Gösterge Kodu	Gösterge Adı	Gösterge Tanımı	Veri Kaynağı
17.3.1	Gayrisafi milli gelirin (GSMG) bir oranı olarak doğrudan yabancı yatırım ve resmi kalkınma yardımı	Bu gösterge, gayrisafi milli gelirin bir oranı olarak doğrudan yabancı yatırım, resmi kalkınma yardımı olarak tanımlanmaktadır. Resmi kalkınma yardımı (RKY), donör ülkelerin merkezi ve yerel yönetimlerinin veya bu yönetimlere bağlı icracı kuruluşların, ekonomik kalkınmanın teşviki ve refah seviyesinin yükseltilmesi ana amaçları doğrultusunda, geliştirmekte olan ülkelere veya söz konusu ülkelere bu amaçlar doğrultusunda faaliyet gösteren uluslararası örgütlere yönelik gerçekleştirdiği kamu kaynaklı hibeler veya en az %25 hibe unsuru içeren uzun vadeli ve düşük faizli krediler olarak tanımlanmaktadır. Doğrudan yabancı yatırım, yatırımcının yerleştiği olduğu ekonomi dışındaki bir ekonomide bir işletmenin yönetimini kontrol ettiği veya yönetiminde söz sahibi olduğu uzun vadeli bir yatırım şeklidir.	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), TÜİK, Kurumsal Sektör Hesapları, Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) İstatistikleri
17.3.2	Yurt içine yapılan kişisel transferlerin GSYH'ye oranı	Bu gösterge, yurt içi yerleşik kişilere yurt dışı yerleşiklerce yapılan ücret ödemeleri ile kişisel transferlerin toplamının gayrisafi yurt içi hasılaya (GSYH) oranı kullanılarak hesaplanmaktadır.	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)
17.4.1 ^(p)	Merkezi yönetim dış borç servisinin mal ve hizmet ihracatına oranı	Bu gösterge, merkezi yönetim dış borç servisinin mal ve hizmet ihracatına oranlanmasıyla hesaplanmaktadır. Merkezi yönetim dış borç servisi, referans dönemi itibarıyla önceki yıllara ilişkin gerçekleştirilmiş olan merkezi yönetim dış borç anapara ve faiz ödemeleridir. Uluslararası mal ve hizmet ticareti ülkedeki yerleşiklerle, diğer ülkelerdeki yerleşikler arasındaki mal ve hizmet alışverişidir. Uluslararası mal ve hizmet ihracatı verileri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yayımlanan ödemeler dengesi tanımlı verileri içermektedir.	Hazine ve Maliye Bakanlığı, Hesapları, Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) İstatistikleri, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)
17.6.1	Hıza göre 100 kişiye düşen sabit internet genişbant abonelikleri	Bu gösterge, kamuya açık internet için sabit genişbant abonelikleri kapsamında, taahhüt edilen indirim hızına tabi olan abonelik sayısının yıl sonu toplam nüfusa bölünmesi ile ifade edilmektedir. Gösterge, mevcut durumda belirtilen abonelik hızlarına göre ayrılmıştır: - 256 kbit/s'den büyük 2 Mbit/s'den düşük abonelikler: 256 kbit/s'ye eşit veya daha büyük ve 2 Mbit/s'den daha düşük olarak tanımlanan veri akış hızına sahip tüm sabit genişbant internet aboneliklerini ifade etmektedir. - 2 Mbit/s'den büyük 10 Mbit/s'den düşük abonelikler: 2 Mbit/s'ye eşit veya daha büyük olan ve 10 Mbit/s'den daha düşük olarak tanımlanan veri akış hızına sahip tüm sabit genişbant internet aboneliklerini ifade etmektedir. - 10 Mbit/s'ye eşit veya üzeri abonelikler: 10 Mbit/s'ye eşit veya daha büyük olarak tanımlanan veri akış hızına sahip tüm sabit genişbant internet aboneliklerini ifade etmektedir. 2013 yılına kadar hız aralıkları en fazla 8 Mbps ve yukarısı şeklinde mevcuttur.	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
17.8.1	Son üç ay içinde internet kullanan bireylerin oranı	İnternet kullanan bireylerin oranı göstergesi, üç aylık dönemde (ilgili yılın Ocak-Şubat-Mart ayları) herhangi bir kanaldan internet kullanan kişilerin araştırma kapsamında ele alınan tüm bireylere (16-74 yaş) oranı olarak tanımlanmaktadır.	TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırmaları
17.11.1	Türkiye'nin küresel ihracat payı	Bu gösterge, Türkiye ihracatının toplam dünya ihracatı içindeki payı olarak tanımlanmaktadır. Dünya ihracatı verileri Comtrade veritabanından elde edilmiştir. Türkiye'nin ihracat verileri TÜİK tarafından açıklanan genel ticaret sistemine göre ihracat verileridir.	TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, Birleşmiş Milletler Comtrade Veritabanı
17.13.1	Makroekonomik Gösterge Tablosu	Makroekonomik Gösterge Tablosu, ülkelerin makroekonomik istikrarını izlemeye standartlaştırılmış bir araç sağlamak için, dış sektör, finansal sektör, ve reel sektörleri kapsayan önemli makroekonomik göstergeleri içeren bir tablo olup Dünya Bankası tarafından tasarlanmıştır. Gösterge seçimi, Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası (WB), Avrupa Merkez Bankası (ECB) ve Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) gibi uluslararası ve bölgesel kuruluşlar tarafından geliştirilen ve kullanılan mevcut makroekonomik izleme çerçevelerine dayanmaktadır. Her ülkenin ticaret ve ödemeler dengesi durumunu izlemek için, gösterge tablosu cari ve sermaye ve finans hesapları için birtakım göstergeler içermektedir. Dış sektör kapsamında, cari işlemler hesabı, sermaye ve finans hesabı, döviz kurları bulunmaktadır. Finans sektörü göstergeleri, ülkelerin finansal piyasa istikrarını ve dolayısıyla ülkenin ekonomik istikrarını ölçmek için gereklidir. Para ve para arzını kaydeden finansal hesaplar, bir ülkenin finansal sisteminin temelinde yer almaktadır. Reel sektör ve fiyatlar, ulusal hesaplar göstergeleri ile fiyat göstergelerini kapsamaktadır. Son olarak işsizlik boyutu kapsamında işsizlik oranı gösterge tablosunda yer almaktadır. Bu gösterge tablosu kapsamında mevcut olan göstergelere yer verilmiştir.	TÜİK; Dış Ticaret İstatistikleri, Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) İstatistikleri, Fiyat İstatistikleri, İşgücü İstatistikleri Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)
17.17.1	Altyapı için kamu-özel sektör ortaklıklarına taahhüt edilen ABD doları miktarı	Bu gösterge, altyapı için kamu-özel sektör ortaklıklarına taahhüt edilen ABD doları miktarını ifade etmektedir. Türkiye'de Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) projeleri, ilgili mevzuatı ile belirlenen usul ve esaslara uygun olarak mevzuat kapsamında belirtilen sektörlerde, Yap-İşlet-Devret (YİD), Yap-Kırala-Devret (YKD), Yap-İşlet (Yİ) ve İşletme Hakkı Devri (İHD) modelleri çerçevesinde gerçekleştirilen projelerdir. Altyapı terimi; enerji, bilgi ve iletişim teknolojisi (BİT), ulaştırma ve su (içme suyu arıtma ve dağıtım) ile atıksu toplanması ve dağıtım) bileşenlerini ifade etmektedir. Türkiye'de henüz BİT ile ilgili proje olmayıp su ile ilgili projelere de yeni başlanması sebebiyle sadece mevcutta olan enerji ve ulaşım projeleri kapsamında veriler sunulmuştur. Altyapı için Türkiye'deki mevzuat kapsamında tanımlanan kamu-özel sektör ortaklıklarına taahhüt edilen ABD Doları miktarıdır. Yatırım ve İHD bedelini içerecek şekilde sözleşme tutarları bu gösterge kapsamında verilmektedir.	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, KÖİ Envanteri

(p) Küresel gösterge mevcut olmadığından yerine ikame kullanılmıştır.